

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 3: «Διάχυση αποτελεσμάτων και ενημέρωση επιχειρήσεων στη δημιουργία δικτύων»

Σύνοψη στα ελληνικά - Παραδοτέο 3: «Απολογιστική έκθεση για τα ενημερωτικά εργαστήρια»
Ανάδοχος: Boston Consulting Group

Νοέμβριος 2022

Εισαγωγή

Κατά την διάρκεια του έργου, και συγκεκριμένα τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο, πραγματοποιήθηκαν πέντε ενημερωτικά εργαστήρια με στελέχη επιχειρήσεων, θεσμικούς εκπροσώπους καθώς και εμπειρογνώμονες του φαρμακευτικού κλάδου και του κλάδου αγροδιατροφής και τροφίμων.

Σκοπός των εργαστηρίων ήταν η διάχυση γνώσης που αφορά τη δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων, η ενημέρωση γύρω από διεθνείς βέλτιστες πρακτικές καθώς και η συζήτηση προτάσεων, παρατηρήσεων και εμπειριών με εμπειρογνώμονες, σχετικά με τη σκοπιμότητα και τον τρόπο δημιουργίας των επιχειρηματικών δικτύων.

Στα εργαστήρια αυτά επιβεβαιώθηκαν οι διεθνείς εμπορικές ευκαιρίες, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν με τα ευρήματα και υπήρξε γενική υποστήριξη προς το εγχείρημα των επιχειρηματικών δικτύων. Τέλος, οι πολύ χρήσιμες υποδείξεις των συμμετεχόντων συνέβαλαν στον περαιτέρω εμπλουτισμό της μελέτης.

Παρακάτω παρουσιάζονται θέματα συζήτησης από τα πέντε εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν πέντε ενημερωτικά εργαστήρια

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α΄) και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β΄)*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Βασικά ευρήματα που προέκυψαν από τα ενημερωτικά εργαστήρια

Εργαστήρια διάχυσης

- Ύπαρξη σημαντικού περιθωρίου για τον ενεργό ρόλο στη δημιουργία ενός επιχειρηματικού δικτύου τόσο των ΜμΕ όσο και των Μεγάλων επιχειρήσεων.
- Πληθώρα δυνατοτήτων συμπράξεων σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων, logistics, διαμοιρασμό γνώσης, κτλ.
- Οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν σημαντικές δυνατότητες για να αξιοποιήσουν διεθνείς εμπορικές ευκαιρίες.
- Η κουλτούρα συνεργασίας μεταξύ ΜμΕ και μεγάλων επιχειρήσεων είναι ένας περιοριστικός παράγοντας που θα πρέπει να επανεξεταστεί.
- Τα επιχειρηματικά δίκτυα μπορούν να προσφέρουν λύσεις κυρίως σε μικρότερες επιχειρήσεις, με αναξιοποίητη παραγωγική δυναμικότητα.

Εργαστήρια εμπειρογνομόνων

- Η εστίαση της μελέτης κινείται στη σωστή κατεύθυνση και τα οφέλη που υπολογίζονται είναι ρεαλιστικά.
- Οι ελληνικές επιχειρήσεις τροφίμων θα μπορούσαν να βοηθηθούν στον τομέα των ψηφιακών υποδομών π.χ. sustainability tracking μέσω της οργάνωσής τους σε σχετικά επιχειρηματικά δίκτυα για την πραγματοποίηση εξαγωγών προϊόντων αγροδιατροφής.
- Το δίκτυο πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες των μελών και να αξιοποιεί εμπορικές ευκαιρίες λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά δυνατά / αδύνατα σημεία και τις δυνατότητες συμμετοχής τους στις επιμέρους πρωτοβουλίες (κυρίως όσον αφορά τη διάκριση σε Μεγάλες και ΜμΕ).
- Η ύπαρξη κινήτρων για να προωθηθεί η συνεργασία μεγάλων επιχειρήσεων με ΜμΕ είναι καίριας σημασίας.
- Η πιθανή νομική μορφή που θα μπορούσε να έχει ο διαχειριστικός φορέας του δικτύου π.χ. ΑΜΚΕ

Παράρτημα - Παρουσιάσεις εργαστηρίων διάχυσης και εμπειρογνομώνων

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α') και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β')*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες

Εργαστήριο Ενημέρωσης - Αγροδιατροφικός τομέας
Ανάδοχος: Boston Consulting Group
Οκτώβριος 2022

Στόχοι του εργαστηρίου ενημέρωσης

Επισκόπηση των βασικών αποτελεσμάτων της άσκησης ιεράρχησης επιχειρηματικών δικτύων

10 mins

Παρουσίαση τομέων εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων και δυνητική επιπλέον συνεισφορά στο ΑΕΠ

15 mins

Συζήτηση της προστιθέμενης αξίας και της προτεινόμενης δομής διακυβέρνησης για το ελληνικό επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

30 mins

Επόμενα βήματα

5 mins

Περιεχόμενα

- Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων
Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου
Επόμενα βήματα

Τα επιχειρηματικά δίκτυα είναι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης...

Προστιθέμενη αξία στην οικονομία

Προσέλκυση εγχώριων και ξένων
επενδύσεων

Δημιουργία απασχόλησης και τόνωση της
τοπικής οικονομίας

Επιτάχυνση της εξαγωγικής
ικανότητας

Δοκιμή νέων πολιτικών με
ελεγχόμενο τρόπο

... αλλά επίσης, είναι σε μεγάλο βαθμό επωφελείς για τους συμμετέχοντες

Προστιθέμενη αξία για τα μέλη των επιχειρηματικών δικτύων

Πρόσβαση στην αγορά και καθιέρωση επωνυμίας

- Ανάπτυξη επωνυμίας των ελληνικών βιομηχανιών

Καινοτομία & γνώση

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και τοπικών φορέων

Υποδομές & logistics

- Παροχή υποδομής για E&A και δημιουργία logistics hubs

Χάραξη πολιτικής

- Συμμετοχή σε συστάσεις πολιτικής

Ταλέντο

- Συμβολή στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Χρηματοδότηση & στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων

- Σύνδεση μεγάλων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων με τράπεζες και επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων

Προτεραιοποίηση 2 επιχειρηματικών δικτύων για την Ελλάδα, βάσει της ετοιμότητας που παρουσιάζουν να αξιοποιήσουν τις διεθνείς ευκαιρίες και την εν δυνάμει συνεισφορά τους στο ΑΕΠ

Στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

Υψηλή	2^η προτεραιότητα Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα Πληροφορική και όργανα αναλύσεων Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες Χημικά & πλαστικά Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία	1^η προτεραιότητα Φαρμακευτικά προϊόντα Αγροδιατροφή και επεξεργασία τροφίμων	
Μέτρια	Τεχνολογία παραγωγής & Βαριά μηχανήματα Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη Αυτοκινητοβιομηχανία		
Χαμηλή	Μη άμεση προτεραιότητα	2^η προτεραιότητα	
	Χαμηλή	Μέτρια	Υψηλή

Δυνατότητα αξιοποίησης των διεθνών ευκαιριών (ready, willing and able)

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων αποτελεί προτεραιότητα για την Ελλάδα, λόγω της στρατηγικής του σημασίας και των δυνατοτήτων του να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων έχει στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

Υψηλή συμβολή στο ΑΕΠ³ (%)

Κατάταξη του ΑΕΠ μεταξύ των τομέων προϊόντων

#1

#2

Ο αγροδιατροφικός τομέας αποτελεί έναν από τους τομείς προτεραιότητας στο σχέδιο RRF για την Ελλάδα στο βασικό άξονα «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας των κύριων τομέων της οικονομίας της χώρας»

Η γεωργία και τα φαρμακευτικά προϊόντα συγκαταλέγονται μεταξύ των δύο μοναδικών κλαδικών ομάδων εργασίας της ειδικής ομάδας CEPS¹

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία	Υγειονομική περίθαλψη & φαρμακευτικά προϊόντα
Θέσεις εργασίας & δεξιότητες	Πολιτική ανταγωνισμού & κρατικές ενισχύσεις
Εμπορική πολιτική	Γεωργία και τρόφιμα: από το αγρόκτημα στο πιάτο
Στρατηγικές αλυσίδες αξίας	
Ψηφιακή οικονομία και δεδομένα	

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και μεταποίησης τροφίμων είναι "ready, willing and able" να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

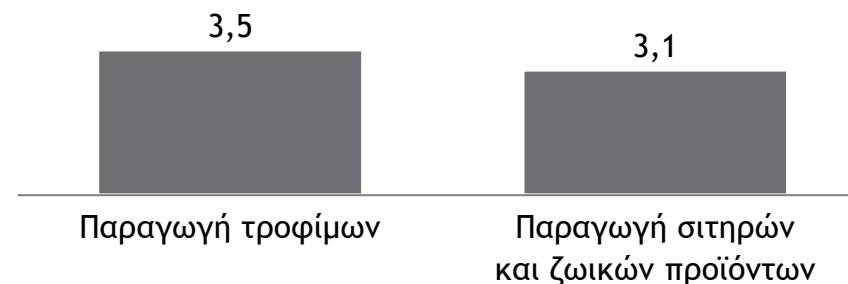

Η γεωργία και τα προϊόντα διατροφής συμβάλλουν στο ~20% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

Η γεωργία είναι στην κορυφή της κατάταξης όσον αφορά τον δείκτη RCA για την Ελλάδα

Δείκτης RCA²

Κατάταξη RCA μεταξύ των τομέων προτεραιότητας

#1

#2

1. Ειδική ομάδα του CEPS (Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής) για τη νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη - Προς μια ανθεκτική και βιώσιμη ανάκαμψη μετά την πανδημία 2. Συγκριτικό πλεονέκτημα, Y2019 3. Μέσος όρος '15-'19 Πηγή: RRF plan for Greece («Στρατηγικές Κατευθύνσεις για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»), OEE, Oxford Economics, Comtrade, HIS, Ανάλυση BCG

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

- Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων
- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου
- Επόμενα βήματα

Τέσσερις ομάδες εξειδίκευσης είχαν προτεραιότητα για την Ελλάδα, που χωρίστηκαν σε δύο επιχειρηματικά υποδίκτυα για να επικεντρωθούν στις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Functional food | Μέγεθος αγοράς \$265 δισ. έως το '30, 4% CAGR

Τα functional τρόφιμα μπορούν να είναι ολόκληρα, εμπλουτισμένα ή ενισχυμένα τρόφιμα που παρέχουν οφέλη για την υγεία πέρα από την παροχή βασικών θρεπτικών συστατικών

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "καινοτομίας τροφίμων"

Alternative πρωτεΐνες | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. έως το '30, 17% CAGR

Πλούσια σε πρωτεΐνες συστατικά που προέρχονται από φυτά, έντομα, μύκητες ή μέσω ιστοκαλλιέργειας για την αντικατάσταση συμβατικών ζωικών πηγών

- Μεσαίο time-to-market
- Η αγορά βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, ακόμα κατακερματισμένη

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "Food Convenience 2.0"

Έτοιμα γεύματα | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. το '30, 4% CAGR

Προϊόντα στα οποία προετοιμάστηκαν από τον κατασκευαστή, με αποτέλεσμα υψηλό βαθμό ετοιμότητας, ολοκλήρωσης & ευκολίας για κατανάλωση

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

"Free from" | Μέγεθος αγοράς \$110 δισ. έως το '30, 6% CAGR

Τρόφιμα που παρασκευάζονται χωρίς συγκεκριμένα συστατικά (π.χ. γλουτένη, γαλακτοκομικά συστατικά, κλπ.)

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Η εισαγωγή σε
ελκυστικές
παγκόσμιες αγορές
μπορεί να
δημιουργήσει μια
πρόσθετη ευκαιρία
\$3-5 δισ. στο ΑΕΠ
έως το 2030

Επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "Food convenience 2.0"

- Έτοιμα γεύματα

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "καινοτομίας τροφίμων"

- "Free-from"
- Functional food
- Alternative πρωτεΐνες

- Συνολική αγορά της τάξης των ~\$0.8T
- Δημιουργία πρόσθετης ευκαιρίας \$3-5 δισ. στο ΑΕΠ έως το 2030

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

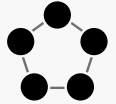
- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου

Επόμενα βήματα

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων έχει τη δυνατότητα να προσθέσει αξία σε ολόκληρη την αλυσίδα, με έμφαση στα logistics, το μάρκετινγκ και την Ε&Α

	 Καλλιέργεια & συγκομιδή	 Προεπεξεργασία & διανομή	 Επεξεργασία τροφίμων	 Συσκευασία & διανομή	 Μάρκετινγκ & πωλήσεις	 Μείωση αποβλήτων
Logistics	Συγκέντρωση μικρο-ιδιοκτητών για την οργάνωση της παραγωγής/συσκευασίας και την ανάπτυξη logistics hubs (παροχή πρόσβασης σε εγκαταστάσεις μαζικής αποθήκευσης, εγκαταστάσεις ψυκτικής αποθήκευσης και κέντρα επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή)		✓		✓	
	Συντονισμός των εξαγωγών με τους εμπόρους λιανικής πώλησης της ΕΕ και στήριξη των μικρο-ιδιοκτητών για τη συγκέντρωση της παραγωγής και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας (π.χ. αποτελεσματικές διαπραγματεύσεις για το λιανικό εμπόριο)				✓	✓
	Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για τους φορείς μεταποίησης γεωργικών προϊόντων διατροφής και επεξεργασίας τροφίμων (π.χ. διαχείριση αποβλήτων, εφοδιασμός κλπ.)				✓	✓
Μάρκετινγκ	Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μίας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα/ καινοτομία που αναπτύσσεται στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεξόδυση σε βασικές αγορές (διεθνώς) 				✓	
	Ενίσχυση της Ε&Α και της προσέλκυσης ταλέντων βελτιώνοντας τη συνεργασία μεταξύ των βασικών παικτών της αγοράς και της ακαδημαϊκής κοινότητας (έναρξη διδακτορικών υποτροφιών ή / και προγραμμάτων πρακτικής άσκησης)			✓	✓	
Ε&Α	Δρομολόγηση προγραμμάτων συνεπένδυσης για την προώθηση της ανάπτυξης και την υιοθέτηση καινοτόμων επιχειρηματικών πρακτικών (π.χ. Βιομηχανία 4.0)			✓	✓	

Τα επιχειρηματικά δίκτυα προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών / μεταπτυχιακών ερευνών
- Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Δέσμευση για τη διερεύνηση ευκαιριών τροφοδότησης μέρους της αλυσίδας αξίας από τοπικούς παραγωγούς

Δημόσιος τομέας

- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Ιδιωτικός τομέας | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

- Προσφορά εγκαταστάσεων έρευνας και ανάπτυξης για τη φιλοξενία επιστημόνων / φοιτητών από πανεπιστήμια, για ερευνητικές εργασίες στους τέσσερις τομείς εξειδίκευσης: έτοιμα γεύματα, functional food, alternative πρωτεΐνες, free from τρόφιμα. Πιθανές ερευνητικές περιοχές: βιοδιασπώμενες συσκευασίες, μέθοδοι παραγωγής μηδενικών αποβλήτων, recipe formulations
- Προώθηση της συνεργασίας με τους μικροκαλλιεργητές προσφέροντας λύσεις μαζικής αποθήκευσης, ψυκτικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης και κέντρα επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή

Συνεργασία με πανεπιστήμια για την επιλογή υποψηφίων διδασκτόρων και τη συγχρηματοδότηση της έρευνάς τους σε νέες τεχνολογίες με στόχο τη βελτίωση των γεωργικών αποδόσεων, alternative πρωτεϊνών επόμενης γενιάς (π.χ. με βάση μικροοργανισμούς, ζωικά κύτταρα), μεθόδους ανακύκλωσης νερού, μείωση αποβλήτων σε έτοιμα γεύματα κ.λπ.

Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο

- Εκπροσώπηση των στρατηγικών συμφερόντων των εταιρειών σε συμφωνία με την ομάδα διαχείρισης του επιχειρηματικού δικτύου για την ανάπτυξη περιεχομένου (π.χ. δημοσιεύσεις)
- Υποστήριξη των μελών του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις και επικοινωνία των προβληματισμών/ενδιαφερόντων του κλάδου, με την κυβέρνηση και τους επενδυτές
- Συμμετοχή σε εργαστήρια με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μελών του δικτύου, όπου οι μικρότεροι παίκτες προωθούν τα προϊόντα και τις παραγωγικές τους δυνατότητες σε επενδυτές και άλλα μέλη του δικτύου που θέλουν να συνεργαστούν
- Σχεδιασμός στρατηγικών κινήσεων για τη βελτίωση των αξιολογήσεων ESG σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας (π.χ. με την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεικτών βιωσιμότητας για την παρακολούθηση & τη διερεύνηση σχετικών συνεργασιών)

Δέσμευση για τη διερεύνηση ευκαιριών τροφοδότησης μέρους της αλυσίδας αξίας από τοπικούς παραγωγούς για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα

Ακαδημαϊκή κοινότητα | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων

- Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων / πιστοποιητικών σε πανεπιστήμια και ειδικά ινστιτούτα για την ανάπτυξη των ταλέντων στις γεωργικές τεχνολογίες
- Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για την οργάνωση εκστρατειών μάρκετινγκ για την προώθηση επαγγελματικών οδών στον αγροτικό τομέα
- Διοργάνωση σεμιναρίων, εργαστηρίων και τεχνικών εκπαιδεύσεων για την παροχή κινήτρων σε τοπικά ταλέντα για την απόκτηση σχετικών πτυχίων εκπαίδευσης

Αύξηση των συνεργασιών Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα

- Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα σε ερευνητικά διδακτορικά/μεταπτυχιακά έργα που εστιάζουν στη βελτίωση της βιωσιμότητας της παραγωγής (π.χ. waste management) και σε νέες τεχνολογίες που σχετίζονται με τους τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου (π.χ. σκευάσματα συνταγών, βιοδιασπώμενες συσκευασίες, alternative πρωτεΐνες επόμενης γενιάς κ.λπ.)

Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

- Σχεδιασμός μιας πύλης με προφίλ και βιογραφικά σημειώματα για να διευκολύνει τις εταιρείες να επιλέγουν τους σχετικούς υποψηφίους με πιο αποτελεσματικό τρόπο

Δημόσιος τομέας | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δικτύων

- Σχεδιασμός συγκεκριμένων πολιτικών για την ενίσχυση των επενδύσεων, τον επαναπατρισμό ταλέντων και την παροχή κινήτρων για επιχειρηματικές δομές με έμφαση στις διεθνείς συνεργασίες
- Βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των επιχειρήσεων και της Enterprise Greece όσον αφορά την προσέλκυση επενδύσεων και την προώθηση των εξαγωγών

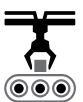
Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups

- Συντονισμός ελληνικών μηχανισμών προώθησης νεοφυών επιχειρήσεων (π.χ. Elevate Greece), για να επικεντρωθεί σε νεοσύστατες επιχειρήσεις, παρέχοντας υποστήριξη και καθοδήγηση

Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του επιχειρηματικού δικτύου

- Προώθηση της σημασίας της συμμετοχής σε προγράμματα επανεκπαίδευσης και δια βίου εκπαίδευσης μέσω της συνεργασίας με την ακαδημαϊκή κοινότητα και την ΔΥΠΑ¹ (πρώην ΟΑΕΔ)
- Παροχή σαφήνειας σχετικά με την ευθύνη για διάφορα θέματα και δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων και της τοπικής, περιφερειακής και κεντρικής κυβέρνησης σε σχετικά θέματα (one-stop-shop)

Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

- Επαναχρησιμοποίηση δημόσιας γης, κτιρίων και υποδομών για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων των επιχειρηματικών δικτύων (π.χ. πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης, επαναλειτουργία ΒΙ.ΠΕ.)

Η αποτελεσματική ηγεσία των επιχειρηματικών δικτύων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας· δύο βασικοί παίκτες για να ξεκινήσει και να συντονιστεί το επιχειρηματικό δίκτυο

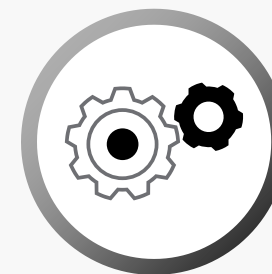
Εκκινητής

Μια οντότητα που αρχικά θα υποστηρίξει τη συμφωνία περί των προτεραιοτήτων και στη συνέχεια το συντονισμό της προσπάθειας για τη δημιουργία των πρώτων επιχειρηματικών δικτύων

Η σύστασή μας:

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο λόγω του εκτεταμένου δικτύου επαφών του με πολλούς σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς

Συντονιστής

Μια οντότητα που παρέχει ηγετική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών και παρέχει συνολική εποπτεία, διαχείριση, χρηματοοικονομική αναφορά, κ.λπ.

Η σύστασή μας:

Ένας ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ) θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο, όπως περιγράφεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές

Ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ)

Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας, **ένας ειδικός ΜΚΟ είναι ο βέλτιστος τρόπος συντονισμού των επιχειρηματικών δικτύων**

- ΜΚΟ υπό την αιγίδα της κυβέρνησης να αναλάβει τη γενική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου
- Ευέλικτη οργάνωση, αποτελούμενη από ~3-4 ενεργούς υπαλλήλους (Ομάδα Διοίκησης) & ~7-10 μέλη Δ.Σ.
- Δ.Σ. δομημένο με τον κανόνα του τριπλού έλικα (triple helix representation), συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του δημόσιου τομέα
- Χρηματοδότηση που παρέχεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπρόσωποι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για να διασφαλίσουν το συντονισμό της στρατηγικής του κλάδου και της δημόσιας πολιτικής

Δημιουργία του ελληνικού επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα

Συντονισμός

- Παροχή ηγετικής διαχείρισης του επιχειρηματικού δικτύου καθώς και συνολική εποπτεία (διοικητική, οικονομική, υλοποίησης, αναφοράς, τεχνική) από μια ΜΚΟ

Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα

- Παροχή πόρων και τεχνογνωσίας στον κλάδο
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την αδειοδότηση, την εμπορευματοποίηση κ.λπ.
- Συζήτηση για τις ανησυχίες του κλάδου

Χρηματοδότηση

- Παροχή ευκαιριών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (π.χ. αναπτυξιακές τράπεζες της ΕΕ, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές)

Ακαδημαϊκά ιδρύματα & ερευνητικά κέντρα

- Παροχή πληθώρας ταλέντων στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Μεταφορά ακαδημαϊκής γνώσης στη βιομηχανία
- Επιτάχυνση της έρευνας (Διδακτορικά & δημοσιεύσεις)

Σχέση με τους επενδυτές

- Προώθηση του επιχειρηματικού δικτύου σε επενδυτές τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προσέλκυση επενδύσεων

Δυνατότητες υποδομών

- Κατανομή υποδομών (γραφείων) σε επενδυτές
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υποχρησιμοποιούμενων ΒΙ.ΠΕ. και υπάρχουσες/προγραμματισμένες περιοχές καινοτομίας (π.χ. ΑΙΖ, ΧΡΩΠΕΙ)

Διοικητικό Συμβούλιο

- ~7-10 μέλη με ηγεσία από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπροσώπηση τριπλού έλικα από ακαδημία, ιδιωτικό και δημόσιο τομέα
- Λήψη αποφάσεων διαχείρισης και ανάπτυξη/έγκριση της στρατηγικής του επιχειρηματικού δικτύου

Συμβουλευτική επιτροπή

- Αποτελούμενη από ανεξάρτητα στελέχη πολυεθνικών εταιρειών
- Παροχή συμβουλών στο Δ.Σ. σχετικά με τη στρατηγική

Διοικητική Ομάδα

- Agile ομάδα ~3-4 ατόμων
- Δημιουργία περιεχομένου (π.χ εκθέσεις, σημειώματα, έρευνες) για υπεράσπιση πολιτικών, δραστηριότητες διαχείρισης, σεμινάρια και εργαστήρια για την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας

Επιτροπή χρηματοδότησης

- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του επιχειρηματικού δικτύου
- Αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου

➤ Επόμενα Βήματα

Επόμενα βήματα

Ενσωμάτωση των σχολίων σας σε συνέχεια της σημερινής συζήτησης

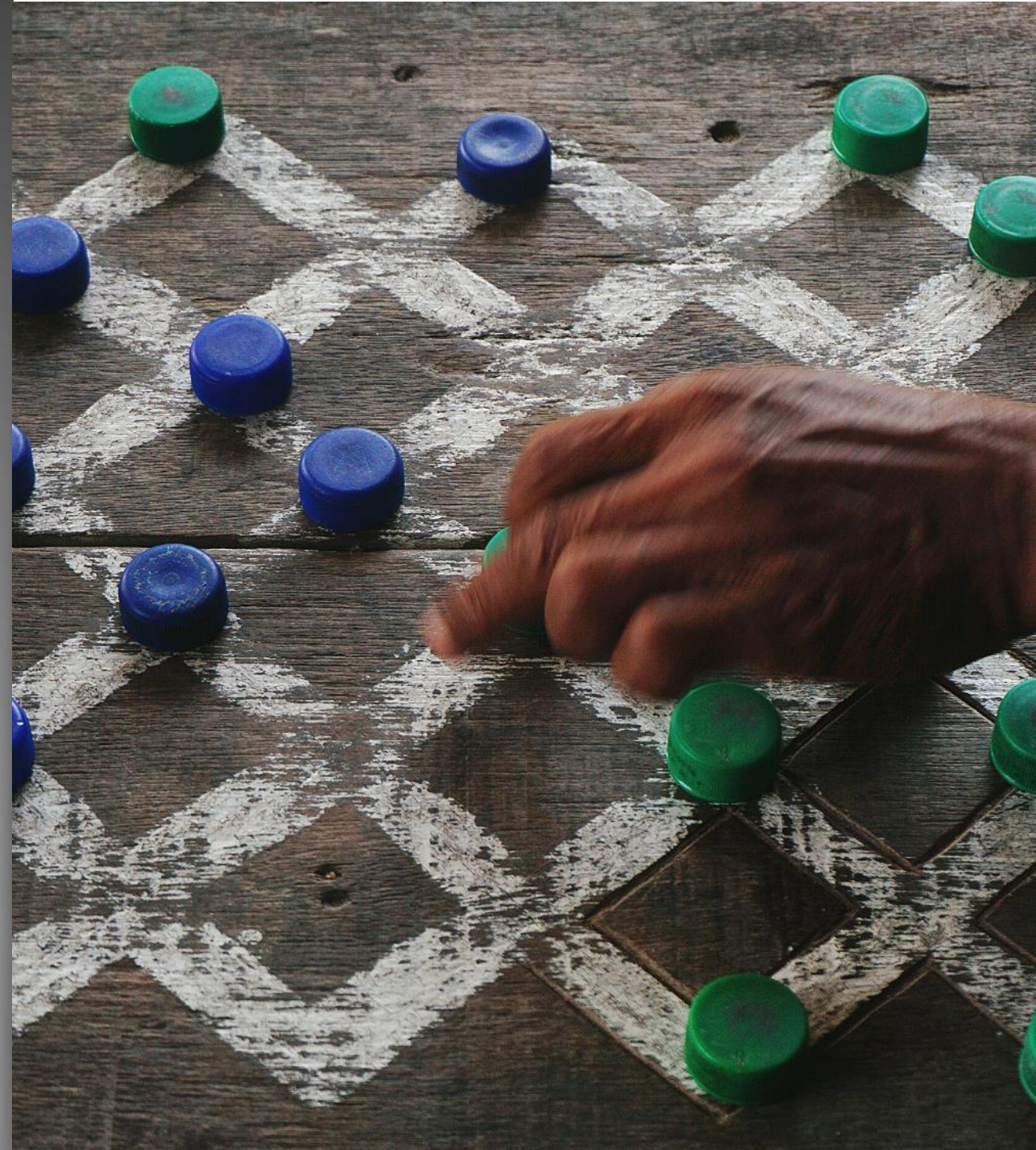
Προσδιορισμός και συζητήσεις με άλλους βασικούς συνεργάτες του κλάδου ανά επιχειρηματικό δίκτυο/ υποδίκτυο

Εντοπισμός βασικών ακαδημαϊκών συνεργατών και δημόσιων φορέων που θα συνεργαστούν με τον ΣΕΒ σε αυτή την προσπάθεια

Συνεδρία στρογγυλής τράπεζας με βασικά πιθανά μέλη του επιχειρηματικού δικτύου για να συζητηθούν και να συμφωνηθούν τα επόμενα βήματα για την ανάπτυξη των δικτύων

Παράρτημα - Παρουσιάσεις εργαστηρίων διάχυσης και εμπειρογνομώνων

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α') και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β')*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες

Ανάδοχος: Boston Consulting Group
2 Νοεμβρίου 2022

Τρία βήματα για τον εντοπισμό κλάδων και την επιλογή επιχειρηματικών δικτύων (clusters) για προτεραιοποίηση στην Ελλάδα, που συμπεριλαμβάνουν τη χαρτογράφηση διεθνών αγορών και ευκαιριών για τα επιλεγμένα δίκτυα, καθώς και τη δημιουργία αποθετηρίου ευκαιριών

1

Προσδιορισμός 16 κλάδων

Ανασκόπηση των ελληνικών κλάδων με έμφαση στα δευτερογενή προϊόντα (μεταποίηση)

Προσδιορισμός των κλάδων που κατατάσσονται στους πρώτους 5 (top 5) σε τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες διαστάσεις

- 5ετής μέση συμβολή στο ΑΕΠ
- Εξαγωγιμότητα
- Παραγωγικότητα του τομέα (€/FTE)
- Ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Ανάλυση μακροοικονομικών παγκόσμιων τάσεων (Industry 4.0, Green Economy, Covid-19) και βελτίωση επιλεγμένων τομέων λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

2

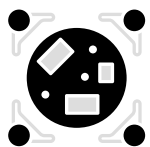
Καθορισμός λίστας 11 πιθανών δικτύων

Ομαδοποίηση επιλεγμένων κλάδων με συνέργειες χρησιμοποιώντας το μοντέλο ομαδοποίησης του Porter

Επιλογή πιθανών δικτύων που περιέχουν τουλάχιστον 2 (ή το 1/3 του συνόλου) επιλεγμένους κλάδους από το βήμα 1

Χαρτογράφηση διεθνών αγορών και ευκαιριών για τα επιλεγμένα δίκτυα και δημιουργία αποθετηρίου ευκαιριών

Τοποθέτηση των εντοπισμένων δικτύων σε έναν πίνακα προτεραιοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα αξιοποίησης των ευκαιριών της παγκόσμιας αγοράς και της στρατηγικής σημασίας για την Ελλάδα

3

Επικύρωση της προτεραιοποίησης μέσω της αξιολόγησης της στρατηγικής σημασίας του κάθε δικτύου για την Ελλάδα και της ετοιμότητας για ανταγωνισμό

Εντοπίστηκαν 3 βασικές παγκόσμιες μακροοικονομικές τάσεις που επηρεάζουν βιομηχανικούς κλάδους

Βιομηχανία 4.0

Στόχος ο ψηφιακός μετασχηματισμός των διαδικασιών παραγωγής και δημιουργίας αξίας, χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα βασικά τεχνολογικά εργαλεία

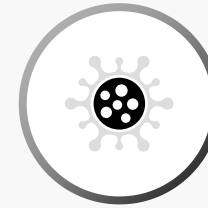
- Τεχνητή νοημοσύνη
- Μεγάλα δεδομένα (big data) και ανάλυση δεδομένων (analytics)
- 3D Εκτύπωση
- IoT

Πράσινη Οικονομία

Στόχος η μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων και των οικολογικών ελλείψεων και η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς υποβάθμιση του περιβάλλοντος

- Ανάγκη για βιώσιμη διαχείριση νερού
- Μείωση αποβλήτων
- Βιολογικά προϊόντα
- Βιώσιμες επιλογές
- Εναλλακτική (πιο πράσινη) ενέργεια

Covid-19

Νέες προτιμήσεις και συνήθειες που επηρέασαν τη ζήτηση σε όλους τους κλάδους

- Υγιεινός τρόπος ζωής
- Νέα κανονικότητα

16 κλάδοι θα ληφθούν υπόψη για τη δημιουργία δικτύων

	Φυτική και ζωική παραγωγή ³	Βιομηχανία τροφίμων	Ποιοποίηση	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	Χαρτοποία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	Εκτύπωση και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	Παραγωγή χημικών ουσιών και χημικών προϊόντων	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων	Κατασκευή προϊόντων καουτσούκ και πλαστικών υλών	Κατασκευή μεταλλ. προϊόντων ⁴	Κατασκευή Η/Υ, ηλεκτρονικών & οπτικών προϊόντων	Κατασκευή ηλεκτρολογικού υλικού	Κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	Κατασκευή ειδών ένδυσης ⁵	Κατασκευή κτιρίων ⁶	Έργα πολιτικού μηχανικού
Συμβολή του ΑΕΠ	1	2					5	4		3		11	9	14	24	17
Παραγωγικότητα			3		4		1	5			2	7	10	14	18	5 ⁶
ΑΕΠΚ ¹		5			3		5	2	3	1		9	13	9	Δ / Υ	Δ / Υ
RCA ²	2	1		4		5		3							Δ / Υ	Δ / Υ
Στρατηγική συνάφεια		✓		✓				✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓

Προτεραιότητα με βάση τη στρατηγική συνάφεια

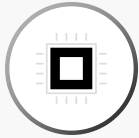

Κλάδοι υπηρεσιών

✗ Κατάταξη του τομέα ανά διάσταση

✓ Στρατηγικά σημαντικοί κλάδοι για την Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τους μακροοικονομικούς παράγοντες

1. Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου 2. Δείκτης Συγκριτικού Πλεονεκτήματος 3. Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών 4. Εκτός από τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό 5. Εκτός από τα γούνινα ενδύματα 6. Κατατάσσεται μεταξύ των τομέων που σχετίζονται με τις υπηρεσίες
 Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Oxford Economics, Comtrade, HIS, Ανάλυση BCG

Εντοπίστηκαν 11 πιθανά δίκτυα (clusters) με βάση τους επιλεγμένους κλάδους

- **1** Αγροδιατροφή και μεταποίηση τροφίμων
- **2** Φαρμακευτικά προϊόντα
- **3** Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα
- **4** Αυτοκινητοβιομηχανία
- **5** Χημικά & πλαστικά
- **6** Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & εκτύπωσης
- **7** Πληροφορική και όργανα αναλύσεων
- **8** Τεχνολογία παραγωγής & Βαρέα μηχανήματα
- **9** Ψυχαγωγικά και μικρά ηλεκτρικά είδη
- **10** Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία
- **11** Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες

Λεπτομέρειες στις επόμενες διαφάνειες

Αυτοτελές δίκτυο (cluster)

Προέρχεται από συγχώνευση δικτύων (clusters)

Συζητήσαμε με 15 ειδήμονες της BCG παγκοσμίως και χαρτογραφήσαμε 30 διεθνείς ευκαιρίες που σχετίζονται με τα επιλεγμένα δίκτυα

Αγροδιατροφή και μεταποίηση τροφίμων

- «Ready meals» ☆
- «Free-from foods» ☆
- «Alternative proteins» ☆ ☆

Φαρμακευτικά προϊόντα

- Βιοομοειδή ☆
- Φυσική & βιολογική προσωπική φροντίδα
- Ιατρικά wearables ☆ ☆
- Συσκευές έγχυσης τύπου πέννας ☆ ☆

Αεροδιαστημικά Οχήματα & Άμυνα

- Σύνθετα υλικά αεροδιαστημικής ☆
- Μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα ☆

Αυτοκινητοβιομηχανία

- Ηλεκτρικά Οχήματα ☆ ☆
- Μπαταρίες ιόντων λιθίου ☆ ☆
- Σύνθετα υλικά αυτοκινήτων ☆
- Οχήματα κυψελών καυσ. υδρογόνου ☆

Χημικά & πλαστικά

- Βιολογικές χημικές ουσίες ☆ ☆
- Καλλυντικές χημικές ουσίες
- Ανακυκλωμένα πλαστικά ☆
- Βιοπλαστικά & Βιοπολυμερή ☆

Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης

- Συσκευασία PLA ☆
- Ψηφιακή εκτύπωση

Πληροφορική και όργανα αναλύσεων

- Τεχνολογίες PCR
- Κβαντική υπολογιστική ☆ ☆
- Ηλεκτρονική μικροσκοπία

Τεχνολογία παραγωγής & βαρέα μηχανήματα

- Αποθήκευση ενέργειας υδρογόνου
- Έξυπνα υλικά

Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη

- Έξυπνες συσκευές κουζίνας ☆
- Ηλ. χύτρες ταχύτητας & υγραερίου

Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία

- Οικολογικές ίνες ☆
- Ένδυση (loungewear) ☆

Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες

- Πράσινα δομικά υλικά ☆
- Υλικά τσιμέντου ινών

Δημιουργία αποθετηρίου ευκαιριών: Ισχυρή ετήσια προβλεπόμενη ανάπτυξη για τις περισσότερες από τις σχετικές μελλοντικές ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς ανά επιλεγμένο δίκτυο (I/II)

Δίκτυο	Ευκαιρίες για την παγκόσμια αγορά με βάση τις τάσεις που αφορούν τον κλάδο
<p>Αγροδιατροφή και μεταποίηση τροφίμων</p>	<ul style="list-style-type: none"> «Ready meals»¹: ~\$183 δισ. ('20) → ~\$229 δισ. ('25), +5% CAGR '20-'25 «Free -from foods»²: ~\$62 δισ. ('20) → ~\$83 δισ. ('25), +6% CAGR '20-'25 «Alternative proteins»³: ~\$40 δισ. ('20) → ~\$290 δισ. ('35), +14% CAGR '20-'35
<p>Φαρμακευτικά προϊόντα</p>	<ul style="list-style-type: none"> Βιοομοειδή: ~\$12 δισ. ('20) → ~\$36 δισ. ('25), +25% CAGR '20-'25 Φυσική & οργανική προσωπική φροντίδα: ~\$13 δισ. ('20) → ~\$20 δισ. ('25), +9% CAGR '20-'25 Ιατρικά wearables: ~ \$ 33B ('20) → ~ \$ 68 δισ. ('25), +16% CAGR '21-'25 Ενέσιμες συσκευές τύπου πέννας: ~\$33 δισ. ('20) → ~\$53 δισ. ('25), +10% CAGR '20-'25
<p>Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα</p>	<ul style="list-style-type: none"> Σύνθετα υλικά αεροδιαστημικής: ~\$24 δισ. ('20) → ~\$41 δισ. ('25), +12% CAGR '20-'25 Μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα: ~ \$ 23 δισ. ('20) → ~ \$ 43 δισ. ('25), +14% CAGR '20-'25
<p>Αυτοκινητοβιομηχανία</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ηλεκτρικά οχήματα: ~\$198 δισ. ('20) → ~\$534 δισ. ('25), +22% CAGR '20-'25 Μπαταρίες ιόντων λιθίου: ~\$35 δισ. ('20) → ~\$69 δισ. ('25), +15% CAGR '20-'25 Σύνθετα υλικά αυτοκινήτων: ~\$5 δισ. ('20) → ~\$9 δισ. ('25), +12% CAGR '20-'25 Οχήματα κυψελών καυσίμου υδρογόνου: ~ \$ 14 δισ. ('20) → ~ \$ 27 δισ. ('25), +11% CAGR '20-'25
<p>Χημικά & πλαστικά</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χημικές ουσίες βιολογικής προέλευσης: ~\$71 δισ. ('20) → ~\$125 δισ. ('25), +10% CAGR '20-'25 Καλλυντικές χημικές ουσίες: ~\$16 δισ. ('20) → ~\$22 δισ. ('25), +7% CAGR '20-'25 Ανακυκλωμένα πλαστικά: ~\$42 δισ. ('20) → ~\$61 δισ. ('25), +8% CAGR '20-'25 Βιοπλαστικά & βιοπολυμερή: ~\$11 δισ. ('20) → ~\$28 δισ. ('25), +22% CAGR '20-'25

1. Τρόφιμα που έχουν παρασκευαστεί ώστε να μπορούν να καταναλωθούν ως έχουν, χωρίς επιπλέον μαγείρεμα 2. π.χ. χωρίς γλουτένη, χωρίς γαλακτοκομικά, χωρίς λακτόζη κ.λπ. 3. π.χ. φυτική, βασισμένη σε μικροοργανισμούς, με βάση τα ζωικά κύτταρα Σημείωση: Τα δεδομένα προέκυψαν για τη χρονική περίοδο 2020-2025, σε περίπτωση που δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για τη συγκεκριμένη περίοδο, το CAGR κανονικοποιήθηκε
 Πηγή: Desktop research, Ανάλυση BCG

Δημιουργία αποθετηρίου ευκαιριών: Ισχυρή ετήσια προβλεπόμενη ανάπτυξη για τις περισσότερες από τις σχετικές μελλοντικές ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς ανά επιλεγμένο δίκτυο (II/II)

Δίκτυο	Ευκαιρίες για την παγκόσμια αγορά με βάση τις τάσεις που αφορούν τον κλάδο
<p>Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> Συσκευασία PLA (πολυγαλακτικό οξύ): ~\$0.6 δισ. ('20) → ~\$1.3δισ. ('25), +18% CAGR '20-'25 Ψηφιακή εκτύπωση: ~\$27 δισ. ('20) → ~\$32 δισ. ('25), +4% CAGR '20-'25
<p>Πληροφορική και όργανα αναλύσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνολογίες PCR¹: ~\$7 δισ. ('20) ~\$10 δισ. ('25), +6% CAGR '20-'25 Κβαντική υπολογιστική: ~\$0.8 δισ. ('20) → ~\$65 δισ. ('30), +56% CAGR '20-'30 Ηλεκτρονική μικροσκοπία: ~\$2δισ. ('20) → ~\$3δισ. ('25), +10% CAGR '20-'25
<p>Τεχνολογία παραγωγής & βαριά μηχανήματα</p>	<ul style="list-style-type: none"> Αποθήκευση ενέργειας υδρογόνου: ~\$16δισ. ('20) → ~\$24δισ. ('25), +7% CAGR '20-'25 Έξυπνα υλικά²: ~\$5δισ. ('20) → ~\$8δισ. ('25), +7% CAGR '20-'25
<p>Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη</p>	<ul style="list-style-type: none"> Έξυπνες συσκευές κουζίνας: ~\$1 δισ. ('20) → ~\$5 δισ. ('25), +27% CAGR '20-'25 Ηλ. χύτρες ταχύτητας & υγραερίου: ~\$7 δισ. ('20) ~\$10 δισ. ('25), +7% CAGR '20-'25
<p>Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία</p>	<ul style="list-style-type: none"> Οικολογικές ίνες³: ~\$41 δισ. ('20) → ~\$53 δισ. ('25), +5% CAGR '20-'25 Ένδυση (loungewear): ~ \$ 5 δισ. ('20) → ~ \$ 9 δισ. ('25), +10% CAGR '20-'25
<p>Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> Πράσινα δομικά υλικά: ~\$238 δισ. ('20) → ~\$366 δισ. ('25), +7% CAGR '20-'25 Υλικά ινών τσιμέντου: ~\$16B ('20) → ~\$20B ('25), +4% CAGR '20-'25

1. Μέσα dPCR και qPCR 2. π.χ. πιεζοηλεκτρικές συσκευές με εφαρμογές σε υδρόφωνα, σόναρ, ηχεία και βομβητές κ.λπ. 3. π.χ. οργανικό βαμβάκι
 Σημείωση: Τα δεδομένα προέκυψαν για τη χρονική περίοδο 2020-2025, σε περίπτωση που δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για τη συγκεκριμένη περίοδο, το CAGR κανονικοποιήθηκε Πηγή: Ανάλυση BCG

Παράρτημα - Παρουσιάσεις εργαστηρίων διάχυσης και εμπειρογνομώνων

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α') και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β')*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες

Εργαστήριο Ενημέρωσης - Επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων
Ανάδοχος: Boston Consulting Group
Νοέμβριος 2022

Στόχοι του εργαστηρίου ενημέρωσης

Επισκόπηση των βασικών αποτελεσμάτων της άσκησης ιεράρχησης επιχειρηματικών δικτύων

10 mins

Παρουσίαση τομέων εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων και δυναμική επιπλέον συνεισφορά στο ΑΕΠ

15 mins

Συζήτηση της προστιθέμενης αξίας και της προτεινόμενης δομής διακυβέρνησης για το ελληνικό επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων

30 mins

Επόμενα βήματα

5 mins

Περιεχόμενα

➤ Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων
Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου
Επόμενα βήματα

Τα επιχειρηματικά δίκτυα είναι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης...

Προστιθέμενη αξία στην οικονομία

Προσέλκυση εγχώριων και ξένων
επενδύσεων

Δημιουργία απασχόλησης και τόνωση της
τοπικής οικονομίας

Επιτάχυνση της εξαγωγικής
ικανότητας

Δοκιμή νέων πολιτικών με
ελεγχόμενο τρόπο

... αλλά επίσης, είναι σε μεγάλο βαθμό επωφελείς για τους συμμετέχοντες

Προστιθέμενη αξία για τα μέλη των επιχειρηματικών δικτύων

Πρόσβαση στην αγορά και καθιέρωση επωνυμίας

- Ανάπτυξη επωνυμίας των ελληνικών βιομηχανιών

Καινοτομία & γνώση

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και τοπικών φορέων

Υποδομές & logistics

- Παροχή υποδομής για E&A και δημιουργία logistics hubs

Χάραξη πολιτικής

- Συμμετοχή σε συστάσεις πολιτικής

Ταλέντο

- Συμβολή στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Χρηματοδότηση & στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων

- Σύνδεση μεγάλων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων με τράπεζες και επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων

Προτεραιοποίηση 2 επιχειρηματικών δικτύων για την Ελλάδα, βάσει της ετοιμότητας που παρουσιάζουν να αξιοποιήσουν τις διεθνείς ευκαιρίες και την εν δυνάμει συνεισφορά τους στο ΑΕΠ

Στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

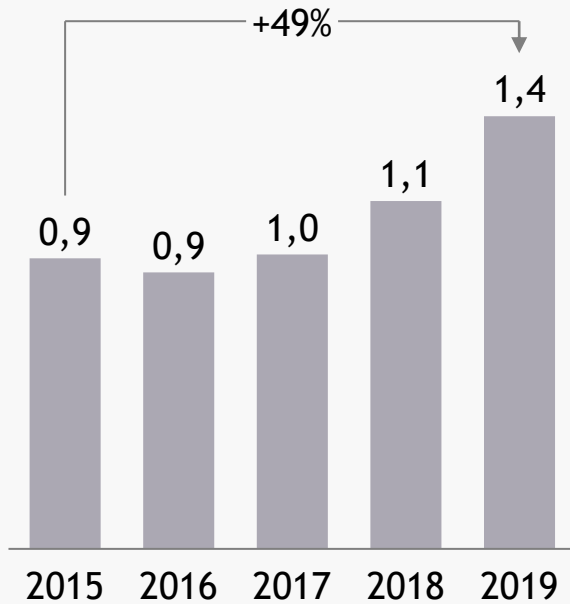
Υψηλή	<p>2^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα Πληροφορική και όργανα αναλύσεων Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες Χημικά & πλαστικά Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία 	<p>1^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Φαρμακευτικά προϊόντα Αγροδιατροφή και μεταποίηση τροφίμων 	
Μέτρια	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνολογία παραγωγής & Βαριά μηχανήματα Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη Αυτοκινητοβιομηχανία 		
Χαμηλή	<p>Μη άμεση προτεραιότητα</p>	<p>2^η προτεραιότητα</p>	
	Χαμηλή	Μέτρια	Υψηλή

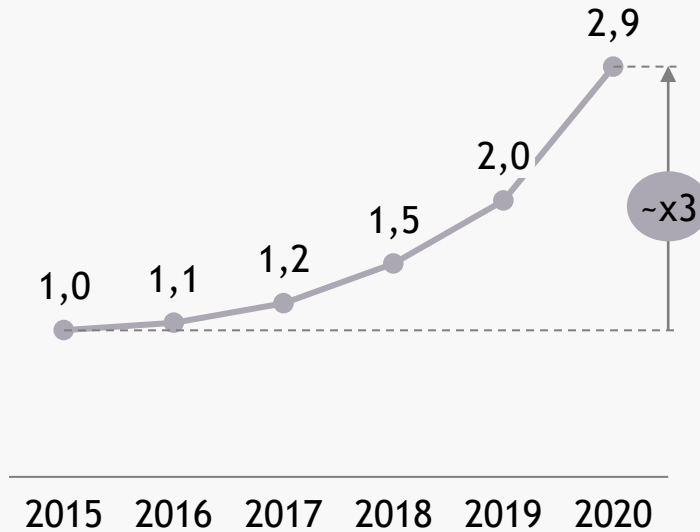
Δυνατότητα αξιοποίησης των διεθνών ευκαιριών (ready, willing and able)

Η Ελληνική παραγωγή φαρμάκων αυξήθηκε κατά 50% και οι εξαγωγές τριπλασιάστηκαν αντιπροσωπεύοντας το 10% των συνολικών εξαγωγών

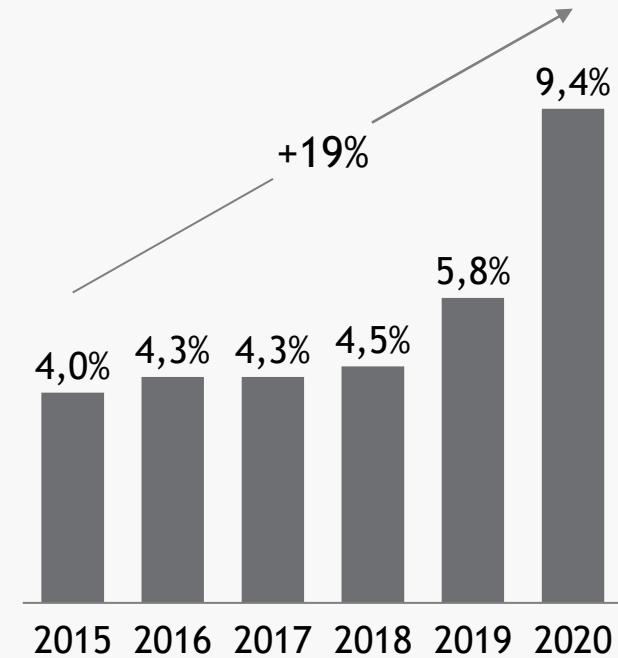
Ελλάδα - Αξία παραγωγής φαρμάκων (€B)

Ελλάδα - εξέλιξη των εξαγωγών φαρμάκων (€ δισ.)

Ελλάδα - εξαγωγές φαρμάκων ως % των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

Σημείωση: Η κατάργηση του μέτρου clawback, σύμφωνα με το οποίο οι φαρμακευτικές εταιρείες οφείλουν να παραδίδουν χρήματα στο κράτος όταν οι δημόσιες δαπάνες για φάρμακα υπερβαίνουν το ποσό για το οποίο έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό, προσφέρει ένα σημαντικό κίνητρο για νέες επενδύσεις στον κλάδο
 Πηγή: IOBE, IQVIA, Eurostat, Ανάλυση BCG

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

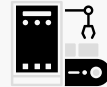
- Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων
- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου
- Επόμενα βήματα

Γενόσημα (Gx) | Μέγεθος αγοράς \$ 680 δισ. το 2030, 6% CAGR

Τα γενόσημα φάρμακα είναι τα φάρμακα που περιέχουν την ίδια χημική σύσταση με τα φάρμακα που προστατεύονταν από κάποιο διπλώμα ευρεσιτεχνίας. Επιτρέπεται η πώλησή τους μετά τη λήξη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του πρότυπου φαρμάκου.

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω του ταχύτερου χρόνου ανάπτυξης και κατασκευής και των λιγότερο εκτεταμένων κλινικών δοκιμών που απαιτούνται σε σχέση με τα πρότυπα φάρμακα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

CDMO | \$280 δισ. μέγεθος της αγοράς το 2030, 7% CAGR

Εταιρείες της φαρμακευτικής βιομηχανίας που παρέχουν υπηρεσίες ανάπτυξης και παρασκευής φαρμάκων. Φαρμακευτικές εταιρείες συνεργάζονται με CDMOs για την εξωτερική ανάθεση της ανάπτυξης και της παρασκευής φαρμάκων

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω της περιορισμένης έρευνας που απαιτείται δεδομένου ότι οι φαρμακευτικές επικεντρώνονται κυρίως στην παραγωγική ικανότητα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

Προτεραιότητα σε
δύο τομείς
εξειδίκευσης,
με στόχο τις
ευκαιρίες της
παγκόσμιας αγοράς

Η αξιοποίηση
ελκυστικών
παγκόσμιων αγορών
μπορεί να συνεισφέρει
\$2-3 δις. στο ΑΕΠ έως
το 2030

1. Ελκυστικότητα υπολογιζόμενη με βάση το μέγεθος της αγοράς, την ανάπτυξη της αγοράς διατηρώντας το CAGR του 2015-2018, την ευθυγράμμιση με τις κύριες μακροοικονομικές τάσεις και τη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα σε κλυδωνισμούς της αγοράς
Πηγή: IQVIA, Evaluate MedTech, Ανάλυση BCG

Θεραπευτικοί τομείς εξειδίκευσης και ελκυστικότητα υποτομέων

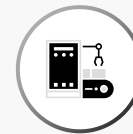
Στοιχεία 2020

Γενόσημα (Gx)

- Κεντρικό Νευρικό σύστημα (ΚΝΣ)
- Καρδιαγγειακός
- Αναπνευστικό
- Ενδοκρινικό, μεταβολικό
- Μυοσκελετικά

Κορυφαίοι 5
θεραπευτικοί
υποτομείς με βάση
την αξία της αγοράς

CDMO

- Βιολογικά προϊόντα
- Μικρά μόρια (small molecules)
- Μη αποστειρωμένα υγρά
- Αποστειρωμένα υγρά
- Προηγμένα συστήματα χορήγησης φαρμάκων

Κορυφαίοι 5 πιο
ελκυστικοί¹ υπο-
τομείς CDMO

➤ Παγκόσμια αγορά της τάξης του ~ \$1 τρις.

➤ Εκτιμώμενη συνεισφορά ~ \$2-3 δις. στο ΑΕΠ
έως το 2030

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

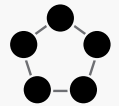
Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων

- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου
- Επόμενα βήματα

Το ελληνικό επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων μπορεί να προσθέσει αξία σε ολόκληρη τη φαρμακευτική αλυσίδα αξίας

	Έρευνα	Ανάπτυξη	Κατασκευή	Εμπόριο
Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για φαρμακευτικές εταιρείες (π.χ. διάθεση αποβλήτων, logistics, κ.λπ.)	✓	✓	✓	✓
Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ μικρότερων φαρμακοβιομηχανιών, επιχειρήσεων σε παρακείμενους τομείς και του ακαδημαϊκού χώρου	✓	✓	✓	
Δημιουργία μιας δεξαμενής κεφαλαίων για την προώθηση της ανάπτυξης των δυνατοτήτων παραγωγής (π.χ. Industry 4.0), με εστίαση στην Ε&Α	✓	✓	✓	
Βελτιώση της εξωστρέφειας των μικρότερων παικτών δημιουργώντας συνεργασίες με μεγάλους διεθνείς παίκτες για CDMO		✓	✓	
Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μιας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα / καινοτομία που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεξόδυση σε βασικές αγορές γενόσημων φαρμάκων (διεθνώς) 				✓
Εξέταση και διόρθωση των κανονιστικών φραγμών σε βιομηχανίες υψηλής ανάπτυξης και ενίσχυση της συνεργασίας για τον εντοπισμό πιθανών μελλοντικών τομέων εξειδίκευσης (π.χ. Βιοομοιόδη)			✓	✓

Τα επιχειρηματικά δίκτυα προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών/μεταπτυχιακών ερευνών
- Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Δέσμευση για στήριξη των τοπικών κοινοτήτων

Δημόσιος τομέας

- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του επιχειρηματικού δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Ιδιωτικός τομέας | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

- Εργαστήρια για τη φιλοξενία επιστημόνων/φοιτητών από πανεπιστήμια για ερευνητικές εργασίες σε διαδικασίες παραγωγής CDMO για την υποστήριξη ελληνικών φαρμακευτικών βιομηχανιών στην ανάπτυξη δυνατοτήτων σχετικών με βιολογικά προϊόντα και small molecules drugs (π.χ. μονοκλωνικά αντισώματα, viral vectors, κ.λπ.)
- Χώρος γραφείων για τη φιλοξενία ομάδων που συνεργάζονται με τον ιδιωτικό τομέα στην ανάπτυξη ερευνητικού υλικού (π.χ. κλαδικές εκθέσεις)

Συνεργασία με πανεπιστήμια για την επιλογή υποψηφίων διδασκτόρων/ μεταπτυχιακών και τη συγχρηματοδότηση έρευνάς τους σε:

- Ανάπτυξη και παραγωγή γενόσημων, σε βασικούς θεραπευτικούς τομείς όπου οι ελληνικές εταιρείες έχουν περιορισμένες δυνατότητες, αλλά υπάρχει υψηλή ζήτηση παγκοσμίως (π.χ. μυοσκελετικά, ουρογεννητικό) και ανάπτυξη σχετικής πνευματικής ιδιοκτησίας (IP)

Δέσμευση ανθρωποωρών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο:

- Εκπροσώπηση των στρατηγικών συμφερόντων των εταιρειών σε συμφωνία με την ομάδα διαχείρισης του επιχειρηματικού δικτύου για την ανάπτυξη περιεχομένου (π.χ. δημοσιεύσεις)
- Υποστήριξη των μελών του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις και επικοινωνία των προβληματισμών/ενδιαφερόντων του κλάδου, με την κυβέρνηση και τους επενδυτές
- Συμμετοχή σε εργαστήρια σχετικά με διαδικασίες αδειοδότησης, εμπορευματοποίησης, εξαγωγών κ.λπ., με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ μικρότερων παικτών και την εντόπιση ευκαιριών για να αυξήσουν συνεργατικά τις εξαγωγές τους σε γενόσημα
- Σχεδιασμός στρατηγικών κινήσεων για τη βελτίωση των αξιολογήσεων ESG σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας (π.χ. με την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεικτών βιωσιμότητας για την παρακολούθηση και τη διερεύνηση συνεργασιών)

Δέσμευση για στήριξη των τοπικών κοινοτήτων (π.χ., στην αγορά εργασίας)

- Δέσμευση για διερεύνηση ευκαιριών τοπικής προσαρμογής τμημάτων της αλυσίδας αξίας
- Πρόσληψη αποφοίτων συνεργαζόμενων πανεπιστημίων για εργασία σε τομείς/ υποτομείς με υψηλή ζήτηση (π.χ. βιοομοειδή)

Ακαδημαϊκή κοινότητα | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων

- Ανάπτυξη προγραμμάτων διδακτορικών/ μεταπτυχιακών σπουδών με εστίαση στην παραγωγή γενόσημων / υπεργενόσημων φαρμάκων στους κορυφαίους 5 θεραπευτικούς υποτομείς, συνδιαστικά με παροχή κονδυλίων
- Διοργάνωση σεμιναρίων, εργαστηρίων και τεχνικών εκπαιδεύσεων σχετικά με τις νέες φαρμακευτικές τεχνολογίες, με σκοπό την κινητοποίηση του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού να ακολουθήσει σχετικά πτυχία εκπαίδευσης

Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα

- Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα σε κοινά ερευνητικά έργα με επίκεντρο τη βελτίωση της βιωσιμότητας της παραγωγικής διαδικασίας (π.χ. διαχείριση αποβλήτων)
- Σύνδεση των εταιρειών του ιδιωτικού τομέα με ηγετικές ακαδημαϊκές προσωπικότητες και ερευνητικά κέντρα σε θέματα βιωσιμότητας, προκειμένου να ενημερώνονται και να αξιοποιούν τις τελευταίες ερευνητικές εξελίξεις

Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

- Παροχή πρακτικής άσκησης και τοποθετήσεις σε εταιρείες του επιχειρηματικού δικτύου με εστίαση στην κατασκευή γενόσημων, τη βελτίωση των δυνατοτήτων CDMO κ.λπ.
- Σχεδιασμός μιας διαδικτυακής πύλης (portal) με προφίλ και βιογραφικά σημειώματα για να διευκολύνει τις εταιρείες να επιλέγουν τους σχετικούς υποψηφίους με πιο αποτελεσματικό τρόπο

Δημόσιος τομέας | Τα ενδιαφερόμενα μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων θα μπορούσαν να συμβάλουν με πολλούς τρόπους

Ενδεικτικά παραδείγματα

Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δικτύων

- Διευκόλυνση της ανάπτυξης πακέτων κινήτρων για εταιρείες του επιχειρηματικού δικτύου για την ενίσχυση των εξαγωγών και της εταιρικής συνεργασίας με την υποστήριξη των αρμόδιων υπουργείων Οικονομικών και Ανάπτυξης
- Επανεξέταση των κανονισμών clawback για την ανεύρεση μοχλών επιτάχυνσης επενδύσεων σε Ε&Α και παραγωγική δυναμικότητα

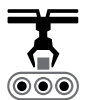
Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups

- Πρόσκληση του Enterprise Greece να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις του ΔΣ για τη διευκόλυνση της σύνδεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας και εταιρειών με υποψήφιους επενδυτές
- Δημιουργία μητρώου επίδοσης ESG των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών για τη διευκόλυνση ενημέρωσης υποψηφίων επενδυτών

Πρώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών των επιχειρηματικών δικτύων

- Σύνδεση του επιχειρηματικού δικτύου με το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ) για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τη στρατηγική του δικτύου

Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

- Παροχή υποδομής για τις δραστηριότητες του επιχειρηματικού δικτύου με μίσθωση χώρων στο νεοσύστατο ΧΡΩΠΕΙ και στο ThessIntec, κέντρα που έχουν αναπτυχθεί για τη διευκόλυνση της συνεργασίας εταιρειών στον τομέα της Ε&Α και στην ανάπτυξη start-ups

Η αποτελεσματική ηγεσία των επιχειρηματικών δικτύων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας· δύο βασικοί παίκτες για να ξεκινήσει και να συντονιστεί το επιχειρηματικό δίκτυο

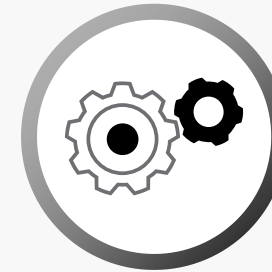
Εκκινητής

Μια οντότητα που αρχικά θα υποστηρίξει τη συμφωνία περί των προτεραιοτήτων και στη συνέχεια το συντονισμό της προσπάθειας για τη δημιουργία των πρώτων επιχειρηματικών δικτύων

Η σύστασή μας:

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο λόγω του εκτεταμένου δικτύου επαφών του με πολλούς σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς

Συντονιστής

Μια οντότητα που παρέχει ηγετική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών και παρέχει συνολική εποπτεία, διαχείριση, χρηματοοικονομική αναφορά, κ.λπ.

Η σύστασή μας:

Ένας ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ) θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο, όπως περιγράφεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές

Ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ)

Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας, **ένας ειδικός ΜΚΟ είναι ο βέλτιστος τρόπος συντονισμού των επιχειρηματικών δικτύων**

- ΜΚΟ υπό την αιγίδα της κυβέρνησης να αναλάβει τη γενική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου
- Ευέλικτη οργάνωση, αποτελούμενη από ~3-4 ενεργούς υπαλλήλους (Ομάδα Διοίκησης) & ~7-10 μέλη Δ.Σ.
- Δ.Σ. δομημένο με τον κανόνα του τριπλού έλικα (triple helix representation), συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του δημόσιου τομέα
- Χρηματοδότηση που παρέχεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπρόσωποι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για να διασφαλίσουν το συντονισμό της στρατηγικής του κλάδου και της δημόσιας πολιτικής

Δημιουργία του ελληνικού επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα

Συντονισμός

- Παροχή ηγετικής διαχείρισης του επιχειρηματικού δικτύου καθώς και συνολική εποπτεία (διοικητική, οικονομική, υλοποίησης, αναφοράς, τεχνική) από μια ΜΚΟ

Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα

- Παροχή πόρων και τεχνογνωσίας στον κλάδο
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την αδειοδότηση, την εμπορευματοποίηση κ.λπ.
- Συζήτηση για τις ανησυχίες του κλάδου

Χρηματοδότηση

- Παροχή ευκαιριών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (π.χ. αναπτυξιακές τράπεζες της ΕΕ, εκκολαπήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές)

Ακαδημαϊκά ιδρύματα & ερευνητικά κέντρα

- Παροχή πληθώρας ταλέντων στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Μεταφορά ακαδημαϊκής γνώσης στη βιομηχανία
- Επιτάχυνση της έρευνας (Διδακτορικά & δημοσιεύσεις)

Σχέση με τους επενδυτές

- Προώθηση του επιχειρηματικού δικτύου σε επενδυτές τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προσέλκυση επενδύσεων

Δυνατότητες υποδομών

- Κατανομή υποδομών (γραφείων) σε επενδυτές
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υποχρησιμοποιούμενων ΒΙ.ΠΕ. και υπάρχουσες/προγραμματισμένες περιοχές καινοτομίας (π.χ. ΑΙΖ, ΧΡΩΠΕΙ)

Διοικητικό Συμβούλιο

- ~7-10 μέλη με ηγεσία από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπροσώπηση τριπλού έλικα από ακαδημία, ιδιωτικό και δημόσιο τομέα
- Λήψη αποφάσεων διαχείρισης και ανάπτυξη/έγκριση της στρατηγικής του επιχειρηματικού δικτύου

Συμβουλευτική επιτροπή

- Αποτελούμενη από ανεξάρτητα στελέχη πολυεθνικών εταιρειών
- Παροχή συμβουλών στο Δ.Σ. σχετικά με τη στρατηγική

Διοικητική Ομάδα

- Agile ομάδα ~3-4 ατόμων
- Δημιουργία περιεχομένου (π.χ εκθέσεις, σημειώματα, έρευνες) για υπεράσπιση πολιτικών, δραστηριότητες διαχείρισης, σεμινάρια και εργαστήρια για την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας

Επιτροπή χρηματοδότησης

- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του επιχειρηματικού δικτύου
- Αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών

Περιεχόμενα

Δημιουργία επιχειρηματικών δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του επιχειρηματικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων

Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης επιχειρηματικού δικτύου

➤ Επόμενα βήματα

Επόμενα βήματα

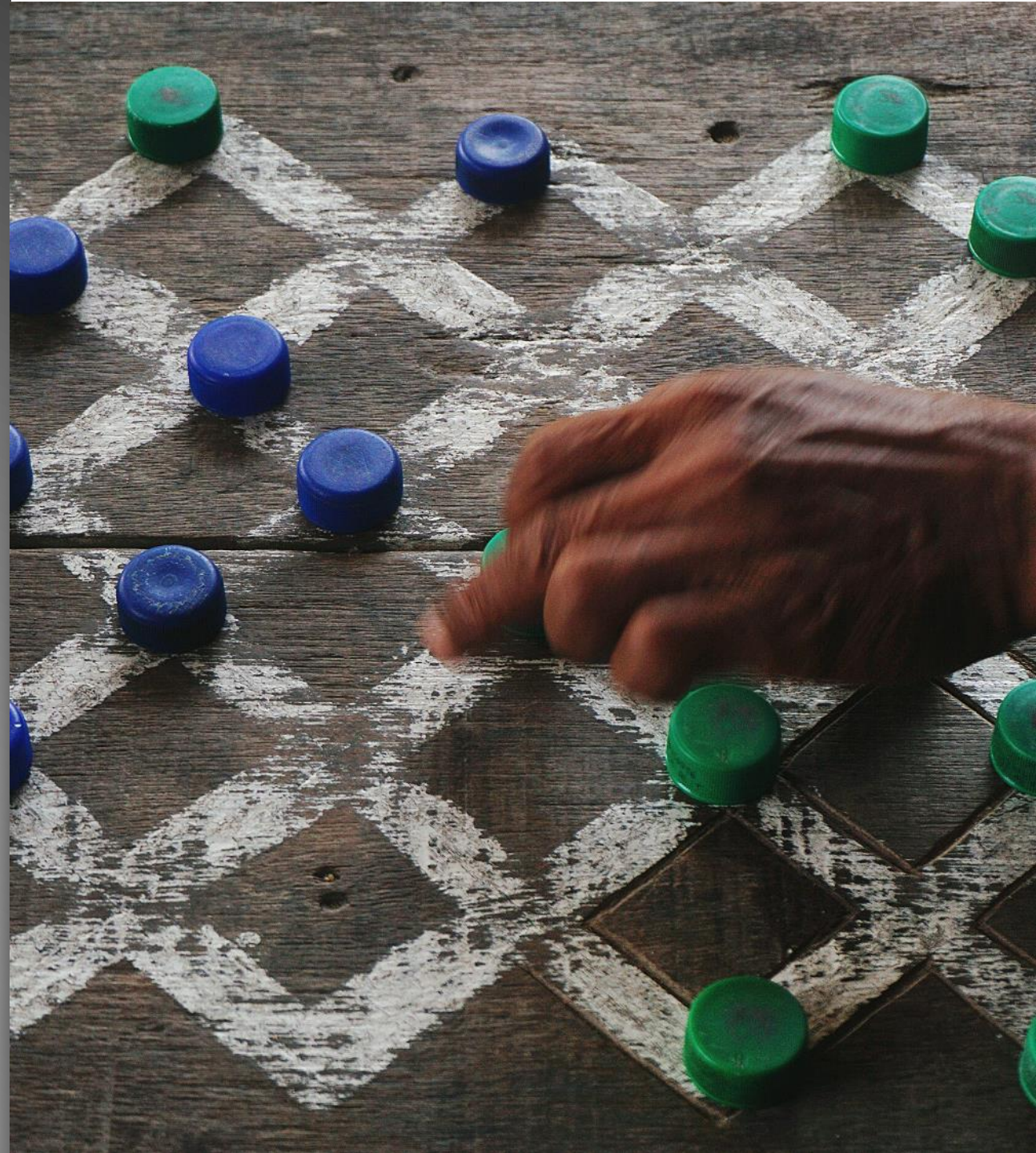
Προσδιορισμός και συζητήσεις με άλλους βασικούς συνεργάτες του κλάδου ανά επιχειρηματικό δίκτυο

Εντοπισμός βασικών ακαδημαϊκών συνεργατών και δημόσιων φορέων που θα συνεργαστούν με τον ΣΕΒ σε αυτή την προσπάθεια

Συνεδρία στρογγυλής τράπεζας με βασικά πιθανά μέλη του επιχειρηματικού δικτύου για να συζητηθούν και να συμφωνηθούν τα επόμενα βήματα για την ανάπτυξη των δικτύων

Παράρτημα - Παρουσιάσεις εργαστηρίων διάχυσης και εμπειρογνομώνων

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α') και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β')*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες

Εργαστήριο Ενημέρωσης - Αγροδιατροφικός τομέας
Ανάδοχος: Boston Consulting Group
Νοέμβριος 2022

Στόχοι του εργαστηρίου ενημέρωσης

Επισκόπηση των βασικών αποτελεσμάτων της άσκησης ιεράρχησης δικτύων

10 mins

Παρουσίαση τομέων εξειδίκευσης του δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων και δυνητική επιπλέον συνεισφορά στο ΑΕΠ

20 mins

Συζήτηση της προστιθέμενης αξίας και της προτεινόμενης δομής διακυβέρνησης για το ελληνικό δίκτυο (cluster) αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

30 mins

Περιεχόμενα

- Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

Τα δίκτυα είναι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης...

Προστιθέμενη αξία στην οικονομία

Προσέλκυση εγχώριων και ξένων
επενδύσεων

Δημιουργία απασχόλησης και τόνωση της
τοπικής οικονομίας

Επιτάχυνση της εξαγωγικής
ικανότητας

Δοκιμή νέων πολιτικών με
ελεγχόμενο τρόπο

... αλλά επίσης, είναι σε μεγάλο βαθμό επωφελείς για τους συμμετέχοντες

Προστιθέμενη αξία για τα μέλη των δικτύων

Πρόσβαση στην αγορά και καθιέρωση επωνυμίας

- Ανάπτυξη επωνυμίας των ελληνικών βιομηχανιών

Καινοτομία & γνώση

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και τοπικών φορέων

Υποδομές & logistics

- Παροχή υποδομής για E&A και δημιουργία logistics hubs

Χάραξη πολιτικής

- Συμμετοχή σε συστάσεις πολιτικής

Ταλέντο

- Συμβολή στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Χρηματοδότηση & στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων

- Σύνδεση μεγάλων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων με τράπεζες και επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων

Προτεραιοποίηση 2 δικτύων για την Ελλάδα, βάσει της ετοιμότητας που παρουσιάζουν να αξιοποιήσουν τις διεθνείς ευκαιρίες και την εν δυνάμει συνεισφορά τους στο ΑΕΠ

Στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

Υψηλή	<p>2^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα Πληροφορική και όργανα αναλύσεων Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες Χημικά & πλαστικά Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία 	<p>1^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Φαρμακευτικά προϊόντα Αγροδιατροφή και επεξεργασία τροφίμων 	
Μέτρια	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνολογία παραγωγής & Βαριά μηχανήματα Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη Αυτοκινητοβιομηχανία 		
Χαμηλή	<p>Μη άμεση προτεραιότητα</p>	<p>2^η προτεραιότητα</p>	
	Χαμηλή	Μέτρια	Υψηλή

Δυνατότητα αξιοποίησης των διεθνών ευκαιριών (ready, willing and able)

Το δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων αποτελεί προτεραιότητα για την Ελλάδα, λόγω της στρατηγικής του σημασίας και των δυνατοτήτων του να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Τα δίκτυα αγροδιατροφής και μεταποίησης τροφίμων και το δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων έχουν στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

➤ Υψηλή συμβολή στο ΑΕΠ³ (%)

Κατάταξη του ΑΕΠ μεταξύ των τομέων προϊόντων

#1

#2

➤ Ο αγροδιατροφικός τομέας αποτελεί έναν από τους τομείς προτεραιότητας στο σχέδιο RRF για την Ελλάδα στο βασικό άξονα «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας των κύριων τομέων της οικονομίας της χώρας»

➤ Η γεωργία και τα φαρμακευτικά προϊόντα συγκαταλέγονται μεταξύ των δύο μοναδικών κλαδικών ομάδων εργασίας της ειδικής ομάδας CEPS¹

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία	Υγειονομική περίθαλψη & φαρμακευτικά προϊόντα
Θέσεις εργασίας & δεξιότητες	Πολιτική ανταγωνισμού & κρατικές ενισχύσεις
Εμπορική πολιτική	Γεωργία και τρόφιμα: από το αγρόκτημα στο πιάτο
Στρατηγικές αλυσίδες αξίας	
Ψηφιακή οικονομία και δεδομένα	

Το δίκτυο αγροδιατροφής και μεταποίησης τροφίμων είναι "ready, willing and able" να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

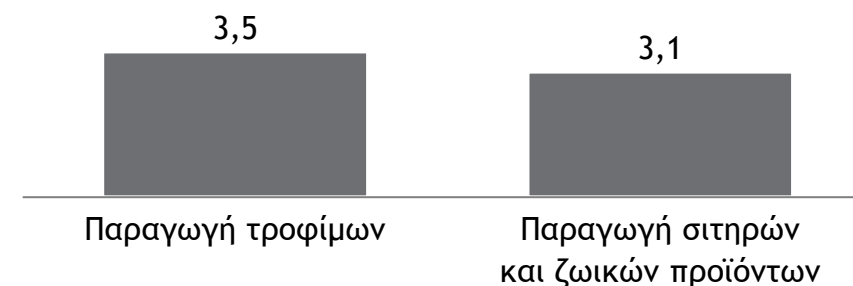

Η γεωργία και τα προϊόντα διατροφής συμβάλλουν στο ~20% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

Η γεωργία είναι στην κορυφή της κατάταξης όσον αφορά τον δείκτη RCA για την Ελλάδα

Δείκτης RCA²

Κατάταξη RCA μεταξύ των τομέων προτεραιότητας

#1

#2

Περιεχόμενα

Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα

- Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων
Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

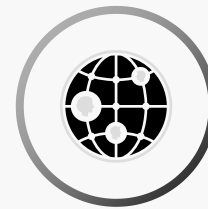

Για να προσφέρουμε διαρκές
αντίκτυπο στο δίκτυο,
εστιάζουμε σε δύο
διασυνδεδεμένες διαστάσεις

Εστίαση σε βασικές κατηγορίες προϊόντων¹

Ορισμός συγκεκριμένων υπο-ομάδων
που βασίζονται σε ισχυρά γεωργικά
θεμέλια / δυνατότητες

Στόχευση σε περιοχές εξειδίκευσης

Στόχος οι υπο-ομάδες που αποτελούν
πραγματικές ευκαιρίες της αγοράς με
βάση τις παγκόσμιες τάσεις και τους
τομείς ανάπτυξης

1. Κατατάξαμε την ελκυστικότητά των προϊόντων με βάση τέσσερα ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια: Εθνική ανταγωνιστικότητα, μέγεθος των ευρωπαϊκών εισαγωγών, μεσοπρόθεσμοι κίνδυνοι και περιορισμοί, εθνικό εμπορικό ισοζύγιο
Πηγή: Ανάλυση BCG

Επτά βασικές κατηγορίες προϊόντων έχουν προτεραιότητα ως πιο υποσχόμενες όσον αφορά τον αντίκτυπο και την ελκυστικότητα

1. Αξία RSP των προϊόντων που πωλούνται στην εγχώρια αγορά (τόσο τοπικά παραγόμενα όσο και εισαγόμενα) Σημείωση: Στοιχεία για το 2020 για την εθνική αγορά και τις εξαγωγές, στοιχεία του 2019 για την κατάταξη Πηγή: Υπουργείο Γεωργικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, HIS Markit, OEC, Ανάλυση BCG

	Εθνική αγορά (εκατ. \$) ¹	Συνολικές εθνικές εξαγωγές (εκατ. \$)	Κατάταξη παγκόσμιων εξαγωγών (#)	Υψηλότερη κατάταξη στις 5 κορυφαίες αγορές εισαγωγής (#)
 Ελαιόλαδο	~500	~400	3 ^η	2 ^η
 Ψάρια & θαλασσινά	~1,400	~820	>20 ^η	18 ^η
 Τυρί	~720	~520	17 ^η	7 ^η
 Πορτοκάλια	~430	~110	8 ^η	4 ^η
 Γιαούρτι	~330	~200	3 ^η	2 ^η
 Σταφύλια	~350	~150	17 ^η	7 ^η
 Αρτοσκευάσματα	~1,900	~140	>20 ^η	18 ^η

Τέσσερις τομείς εξειδίκευσης είναι κατάλληλοι για εστιασμό

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Περιοχές εξειδίκευσης	Ταλέντο <i>Π.χ.: αναβάθμιση των δεξιοτήτων/ παροχή κινήτρων σε τοπικά ταλέντα; αγροδασκαλία</i>	Μάρκετινγκ & επωνυμία <i>Π.χ.: προώθηση της τοπ. παραγωγής; συσχέτιση του cluster με την περιοχή spec.</i>	Καινοτομία & Γνώση <i>Π.χ.: εται. σχέση E&A; univ. Χρηματοδότηση E&A; στοχ. επενδύσεις αποδοτ. Βιομηχανία 4.0</i>	Φιλικότητα προς τις επιχειρήσεις/ επενδυτές <i>Π.χ.: Στήριξη της τοπικής παραγωγής; μικροκαλλιεργητές; προγράμματα επώασης εκκίνησης</i>	Χρηματοδότηση <i>Π.χ.: κρατ. υποστήριξη στην τεχν. χρημ. εκκίνησης για έναρξη των γεωργικών start-ups; στις διεθνείς αγορές</i>	Υποδομή. <i>Π.χ.: κόμβοι γεωργικής εφοδιαστικής; μειωμένο OPEX μέσω της χρήσης αν. νερού</i>	Συντονισμός των ενδιαφερόμενων μερών <i>Π.χ.: Ανταλλαγή γνώσ. & συνεργασία κόμβοι γεωργικής καινοτομίας; πρόσβαση σε ενισχ. καλλιέργειες</i>	Χρόνος εισόδου στην αγορά για την Ελλάδα	Δυνατότητα της Ελλάδας να διαγωνιστεί σε περιφερειακό/παγκόσμιο επίπεδο	Εκτίμηση σκοπιμότητας
1 Γεωργία ακριβείας								Μεσ. - Η ανάπτυξη τεχνολογ. απαιτεί χρόνο και απαιτείται ισχυρό ταλέντο	Χαμηλή - μεγάλοι παίκτες σε όλο τον κόσμο	●
2 Κάθετη γεωργία								Μεσ. - Infra & E & A χρειάζονται χρόνο για να αναπτυχθούν	Μεσαία - πρώιμο στάδιο, η αγορά εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη	●
3 Οργανικά λιπάσματα								Μεσ. - Απαιτούνται ισχυρές δυνατότητες E&A	Χαμηλή - μεγάλοι παίκτες, ευκαιρία σε εξειδικευμένες αγορές	●
4 Ζωοτροφές								Μεσ. - Απαιτούνται ισχυρές δυνατότητες E&A	Χαμηλή - μεγάλοι παίκτες, orpopt. σε εξειδικευμένες αγορές	●
5 Φύκη-Βιοκαύσιμα								Μεγάλος - Υψ. επενδύσεις είναι απαρ., η αποτελεσμ. & η κλίμακα είναι μια μεγάλη πρόκληση	Μεσαία - πρώιμο στάδιο, η αγορά εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη	●
6 Έτοιμα γεύματα								Μικρός - Μικρές εναλλαγές που απαιτούνται στις υπάρχουσες γραμμές παραγωγής μεγάλων παικτών	Υψηλή - Ελλάδα για να αξιοποιήσει το ισχυρό εμπορικό σήμα Agri & τις υπάρχουσες δυνατότητες σε σχετικά αγροδιατροφικά προϊόντα	●
7 Free-from food										●
8 Functional Foods										●
9 Alternative πρωτεΐνες								Μεσαίος - Η ανάπτυξη τεχνολογ. απαιτεί χρόνο και ισχυρό ταλέντο	Υψηλή - πρώιμο στάδιο, η αγορά εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη	●

Οι 4 πιο κατάλληλοι τομείς εξειδίκευσης

Πηγή: Συνεντεύξεις με experts της BCG

Ο παράγοντας επιτυχίας σχετίζεται ιδιαίτερα με τον τομέα εξειδίκευσης
 Υψηλός/ή: Πολύ πιθανό για την Ελλάδα να είναι σε θέση να χτίσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας βραχυπρόθεσμα
 Μεσαίος/α: είναι πιθανό για την Ελλάδα να δημιουργήσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας μεσοπρόθεσμα
 Χαμηλός/ή: απίθανο για την Ελλάδα να δημιουργήσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας μεσοπρόθεσμα

Τέσσερις ομάδες εξειδίκευσης είχαν προτεραιότητα για την Ελλάδα, που χωρίστηκαν σε δύο υποδίκτυα για να επικεντρωθούν στις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Functional food | Μέγεθος αγοράς \$265 δισ. έως το '30, 4% CAGR

Τα functional τρόφιμα μπορούν να είναι ολόκληρα, εμπλουτισμένα ή ενισχυμένα τρόφιμα που παρέχουν οφέλη για την υγεία πέρα από την παροχή βασικών θρεπτικών συστατικών

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Υποδίκτυο "καινοτομίας τροφίμων"

Alternative πρωτεΐνες | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. έως το '30, 17% CAGR

Πλούσια σε πρωτεΐνες συστατικά που προέρχονται από φυτά, έντομα, μύκητες ή μέσω ιστοκαλλιέργειας για την αντικατάσταση συμβατικών ζωικών πηγών

- Μεσαίο time-to-market
- Η αγορά βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, ακόμα κατακερματισμένη

Υποδίκτυο "Food Convenience 2.0"

Έτοιμα γεύματα | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. το '30, 4% CAGR

Προϊόντα στα οποία προετοιμάστηκαν από τον κατασκευαστή, με αποτέλεσμα υψηλό βαθμό ετοιμότητας, ολοκλήρωσης & ευκολίας για κατανάλωση

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

"Free from" | Μέγεθος αγοράς \$110 δισ. έως το '30, 6% CAGR

Τρόφιμα που παρασκευάζονται χωρίς συγκεκριμένα συστατικά (π.χ. γλουτένη, γαλακτοκομικά συστατικά, κλπ.)

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Περιεχόμενα

Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

Η εισαγωγή σε
ελκυστικές
παγκόσμιες αγορές
μπορεί να
δημιουργήσει μια
πρόσθετη ευκαιρία
\$3-5 δισ. στο ΑΕΠ
έως το 2030

Δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Υποδίκτυο "Food convenience 2.0"

- Έτοιμα γεύματα

Υποδίκτυο "καινοτομίας τροφίμων"

- "Free-from"
- Functional food
- Alternative πρωτεΐνες

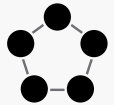
- Συνολική αγορά της τάξης των ~\$0.8T
- Δημιουργία πρόσθετης ευκαιρίας \$3-5 δισ. στο ΑΕΠ έως το 2030

Το δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων έχει τη δυνατότητα να προσθέσει αξία σε ολόκληρη την αλυσίδα, με έμφαση στον εφοδιασμό, το μάρκετινγκ και την Ε&Α

	 Καλλιέργεια & συγκομιδή	 Προεπεξεργασία & διανομή	 Επεξεργασία τροφίμων	 Συσκευασία & διανομή	 Μάρκετινγκ & πωλήσεις	 Μείωση αποβλήτων
Εφοδιασμός	Συγκέντρωση μικρο-ιδιοκτητών για την οργάνωση της παραγωγής/συσκευασίας και την ανάπτυξη logistics hubs (παροχή πρόσβασης σε εγκαταστάσεις μαζικής αποθήκευσης, εγκαταστάσεις ψυκτικής αποθήκευσης και κέντρα επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή)	✓		✓		
	Συντονισμός των εξαγωγών με τους εμπόρους λιανικής πώλησης της ΕΕ και στήριξη των μικρο-ιδιοκτητών για τη συγκέντρωση της παραγωγής και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας (π.χ. αποτελεσματικές διαπραγματεύσεις για το λιανικό εμπόριο)			✓	✓	
	Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για τους φορείς μεταποίησης γεωργικών προϊόντων διατροφής και επεξεργασίας τροφίμων (π.χ. διαχείριση αποβλήτων, εφοδιασμός κλπ.)				✓	✓
Μάρκετινγκ	Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μίας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα/ καινοτομία που αναπτύσσεται στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεύθυνση σε βασικές αγορές (διεθνώς) 				✓	
	Ενίσχυση της Ε&Α και της προσέλκυσης ταλέντων βελτιώνοντας τη συνεργασία μεταξύ των βασικών παικτών της αγοράς και της ακαδημαϊκής κοινότητας (έναρξη διδακτορικών υποτροφιών ή / και προγραμμάτων πρακτικής άσκησης)			✓	✓	
Ε&Α	Δρομολόγηση προγραμμάτων συνεπένδυσης για την προώθηση της ανάπτυξης και την υιοθέτηση καινοτόμων επιχειρηματικών πρακτικών (π.χ. Βιομηχανία 4.0)		✓	✓		

Τα δίκτυα προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών/ μεταπτυχιακών ερευνών
- Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο δίκτυο
- Δέσμευση για τη διερεύνηση ευκαιριών τροφοδότησης μέρους της αλυσίδας αξίας από τοπικούς παραγωγούς

Δημόσιος τομέας

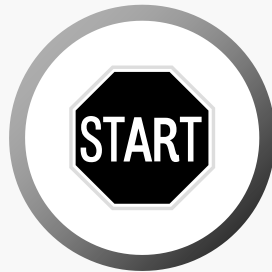
- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Η αποτελεσματική ηγεσία των δικτύων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας· δύο βασικοί παίκτες για να ξεκινήσει και να συντονιστεί το δίκτυο

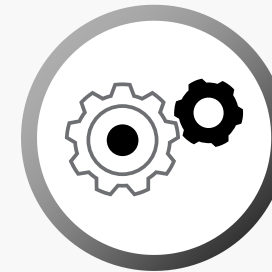
Εκκινητής

Μια οντότητα που αρχικά θα υποστηρίξει τη συμφωνία περί των προτεραιοτήτων και στη συνέχεια το συντονισμό της προσπάθειας για τη δημιουργία των πρώτων δικτύων

Η σύστασή μας:

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο λόγω του εκτεταμένου δικτύου επαφών του με πολλούς σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς

Συντονιστής

Μια οντότητα που παρέχει ηγετική διαχείριση του δικτύου, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών και παρέχει συνολική εποπτεία, διαχείριση, χρηματοοικονομική αναφορά, κ.λπ.

Η σύστασή μας:

Ένας ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ) θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο, όπως περιγράφεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές

Ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ)

Λαμβάνοντας υπόψη
τις εθνικές
ιδιαιτερότητες της
Ελλάδας, **ένας ειδικός
ΜΚΟ είναι ο βέλτιστος
τρόπος συντονισμού
των δικτύων**

- ΜΚΟ υπό την αιγίδα της κυβέρνησης να αναλάβει τη γενική διαχείριση του δικτύου
- Ευέλικτη οργάνωση, αποτελούμενη από ~3-4 ενεργούς υπαλλήλους (Ομάδα Διοίκησης) & ~7-10 μέλη Δ.Σ.
- Δ.Σ. δομημένο με τον κανόνα του τριπλού έλικα (triple helix representation), συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του δημόσιου τομέα
- Χρηματοδότηση που παρέχεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπρόσωποι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για να διασφαλίσουν το συντονισμό της στρατηγικής του κλάδου και της δημόσιας πολιτικής

Δημιουργία του ελληνικού δικτύου αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα

Συντονισμός

- Παροχή ηγετικής διαχείρισης του δικτύου καθώς και συνολική εποπτεία (διοικητική, οικονομική, υλοποίησης, αναφοράς, τεχνική) από μια ΜΚΟ

Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα

- Παροχή πόρων και τεχνογνωσίας στον κλάδο
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την αδειοδότηση, την εμπορευματοποίηση κ.λπ.
- Συζήτηση για τις ανησυχίες του κλάδου

Χρηματοδότηση

- Παροχή ευκαιριών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (π.χ. αναπτυξιακές τράπεζες της ΕΕ, εκκολαπήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές)

Ακαδημαϊκά ιδρύματα & ερευνητικά κέντρα

- Παροχή πληθώρας ταλέντων στο δίκτυο
- Μεταφορά ακαδημαϊκής γνώσης στη βιομηχανία
- Επιτάχυνση της έρευνας (Διδακτορικά & δημοσιεύσεις)

Σχέση με τους επενδυτές

- Προώθηση του δικτύου σε επενδυτές τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προσέλκυση επενδύσεων

Δυνατότητες υποδομών

- Κατανομή υποδομών (γραφείων) σε επενδυτές
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υποχρησιμοποιούμενων ΒΙ.ΠΕ. και υπάρχουσες/προγραμματισμένες περιοχές καινοτομίας (π.χ. ΑΙΖ, ΧΡΩΠΕΙ)

Διοικητικό Συμβούλιο

- ~7-10 μέλη με ηγεσία από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπροσώπηση τριπλού έλικα από ακαδημία, ιδιωτικό και δημόσιο τομέα
- Λήψη αποφάσεων διαχείρισης και ανάπτυξη/έγκριση της στρατηγικής του δικτύου

Συμβουλευτική επιτροπή

- Αποτελούμενη από ανεξάρτητα στελέχη πολυεθνικών εταιρειών
- Παροχή συμβουλών στο Δ.Σ. σχετικά με τη στρατηγική

Διοικητική Ομάδα

- Agile ομάδα ~3-4 ατόμων
- Δημιουργία περιεχομένου (π.χ εκθέσεις, σημειώματα, έρευνες) για υπεράσπιση πολιτικών, δραστηριότητες διαχείρισης, σεμινάρια και εργαστήρια για την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας

Επιτροπή χρηματοδότησης

- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του δικτύου
- Αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών

Παράρτημα - Παρουσιάσεις εργαστηρίων διάχυσης και εμπειρογνομώνων

- Εργαστήριο διάχυσης 1 (Δια ζώσης - 19&20/10/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με τις εταιρείες Ε.Ι. Παπαδόπουλος ΑΕ (μέρος α') και ΓΙΩΤΗΣ ΑΕ (μέρος Β')*
 - Εργαστήριο διάχυσης 2 (Διαδικτυακά - 02/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με ΜμΕ*
 - Εργαστήριο διάχυσης 3 - (Διαδικτυακά - 03/11/2022)
 - *Ενημερωτική συνάντηση με εκπροσώπους του φαρμακευτικού κλάδου*
-
- Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 1 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου Αγροδιατροφής και Επεξεργασίας Τροφίμων»*
 - Εργαστήριο εμπειρογνομώνων 2 (Διαδικτυακά - 08/11/2022)
 - *«Προοπτικές και προκλήσεις για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων»*

Πράξη: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες - Κωδικός MIS: 5130706

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες

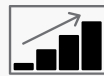
Εργαστήριο Ενημέρωσης - Τομέας φαρμακευτικών προϊόντων
Ανάδοχος: Boston Consulting Group
Νοέμβριος 2022

Στόχοι του εργαστηρίου ενημέρωσης

Επισκόπηση των βασικών αποτελεσμάτων της άσκησης ιεράρχησης δικτύων

10 mins

Παρουσίαση τομέων εξειδίκευσης του δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων και δυνητική επιπλέον συνεισφορά στο ΑΕΠ

20 mins

Συζήτηση της προστιθέμενης αξίας και της προτεινόμενης δομής διακυβέρνησης για το ελληνικό δίκτυο (cluster) φαρμακευτικών προϊόντων

30 mins

Περιεχόμενα

- Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα
Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων
Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

Τα δίκτυα είναι μοχλοί οικονομικής ανάπτυξης...

Προστιθέμενη αξία στην οικονομία

Προσέλκυση εγχώριων και ξένων
επενδύσεων

Δημιουργία απασχόλησης και τόνωση της
τοπικής οικονομίας

Επιτάχυνση της εξαγωγικής
ικανότητας

Δοκιμή νέων πολιτικών με
ελεγχόμενο τρόπο

... αλλά επίσης, είναι σε μεγάλο βαθμό επωφελείς για τους συμμετέχοντες

Προστιθέμενη αξία για τα μέλη των δικτύων

Πρόσβαση στην αγορά και καθιέρωση επωνυμίας

- Ανάπτυξη επωνυμίας των ελληνικών βιομηχανιών

Καινοτομία & γνώση

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και τοπικών φορέων

Υποδομές & logistics

- Παροχή υποδομής για E&A και δημιουργία logistics hubs

Χάραξη πολιτικής

- Συμμετοχή σε συστάσεις πολιτικής

Ταλέντο

- Συμβολή στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Χρηματοδότηση & στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων

- Σύνδεση μεγάλων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων με τράπεζες και επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων

Προτεραιοποίηση 2 δικτύων για την Ελλάδα, βάσει της ετοιμότητας που παρουσιάζουν να αξιοποιήσουν τις διεθνείς ευκαιρίες και την εν δυνάμει συνεισφορά τους στο ΑΕΠ

Στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

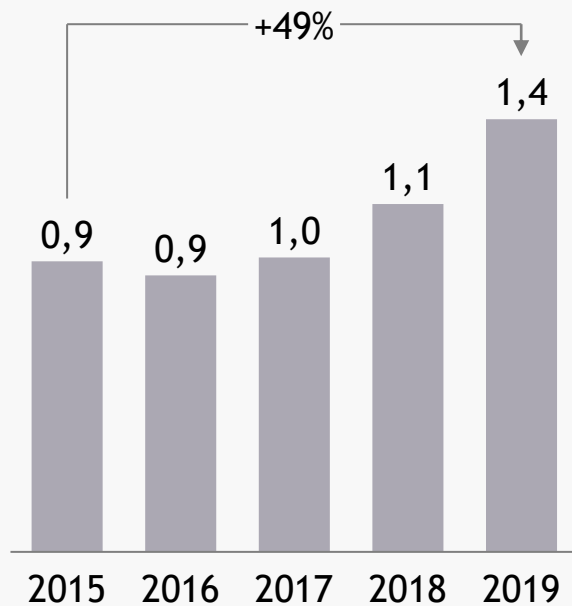
Υψηλή	<p>2^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Αεροδιαστημικά οχήματα και Άμυνα Πληροφορική και όργανα αναλύσεων Δομικά προϊόντα & υπηρεσίες Χημικά & πλαστικά Ένδυση & κλωστοϋφαντουργία 	<p>1^η προτεραιότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Φαρμακευτικά προϊόντα Αγροδιατροφή και μεταποίηση τροφίμων 	
Μέτρια	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνολογία παραγωγής & Βαριά μηχανήματα Ψυχαγωγικά & μικρά ηλεκτρικά είδη 	<ul style="list-style-type: none"> Χαρτοποιία, δραστηριότητες συσκευασίας & υπηρεσίες εκτύπωσης Αυτοκινητοβιομηχανία 	
Χαμηλή	Μη άμεση προτεραιότητα		
	Χαμηλή	Μέτρια	Υψηλή

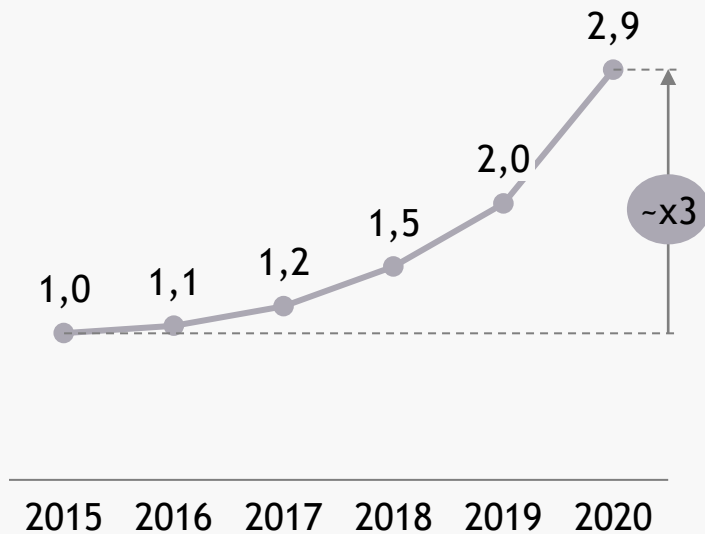
Δυνατότητα αξιοποίησης των διεθνών ευκαιριών (ready, willing and able)

Η Ελληνική παραγωγή φαρμάκων αυξήθηκε κατά 50% και οι εξαγωγές τριπλασιάστηκαν αντιπροσωπεύοντας το 10% των συνολικών εξαγωγών

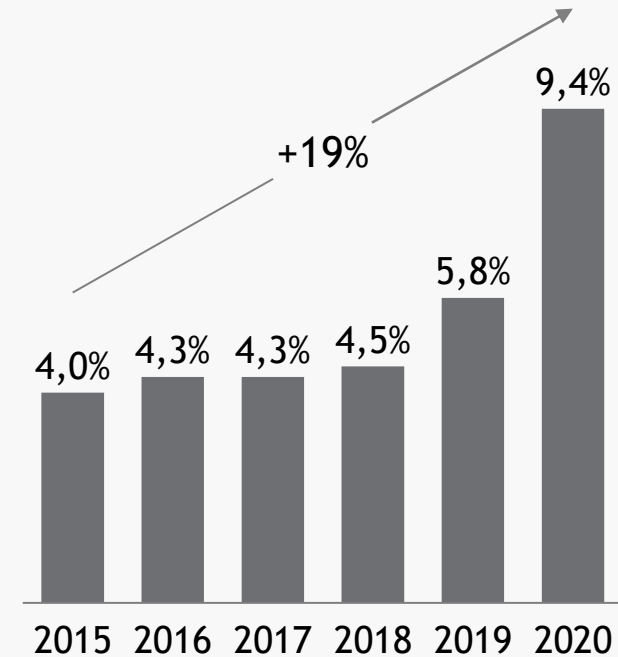
Ελλάδα - Αξία παραγωγής φαρμάκων (€B)

Ελλάδα - εξέλιξη των εξαγωγών φαρμάκων (€ δισ.)

Ελλάδα - εξαγωγές φαρμάκων ως % των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

Σημείωση: Η κατάργηση του μέτρου clawback, σύμφωνα με το οποίο οι φαρμακευτικές εταιρείες οφείλουν να παραδίδουν χρήματα στο κράτος όταν οι δημόσιες δαπάνες για φάρμακα υπερβαίνουν το ποσό για το οποίο έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό, προσφέρει ένα σημαντικό κίνητρο για νέες επενδύσεις στον κλάδο
 Πηγή: IOBE, IQVIA, Eurostat, Ανάλυση BCG

Περιεχόμενα

Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα

- Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων
- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

Γενόσημα (Gx) | Μέγεθος αγοράς \$680 δισ. το 2030, 6% CAGR

Τα γενόσημα φάρμακα είναι τα φάρμακα που περιέχουν την ίδια χημική σύσταση με τα φάρμακα που προστατεύονταν από κάποιο διπλώμα ευρεσιτεχνίας. Επιτρέπεται η πώλησή τους μετά τη λήξη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του πρότυπου φαρμάκου.

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω του ταχύτερου χρόνου ανάπτυξης και κατασκευής και των λιγότερο εκτεταμένων κλινικών δοκιμών που απαιτούνται σε σχέση με τα πρότυπα φάρμακα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

CDMO | \$280 δισ. μέγεθος της αγοράς το 2030, 7% CAGR

Εταιρείες της φαρμακευτικής βιομηχανίας που παρέχουν **υπηρεσίες ανάπτυξης και παρασκευής φαρμάκων**. Φαρμακευτικές εταιρείες συνεργάζονται με CDMOs για την εξωτερική ανάθεση της ανάπτυξης και της παρασκευής φαρμάκων.

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω της περιορισμένης έρευνας που απαιτείται δεδομένου ότι οι φαρμακευτικές επικεντρώνονται κυρίως στην παραγωγική ικανότητα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

Προτεραιότητα σε
δύο τομείς
εξειδίκευσης,
με στόχο τις
ευκαιρίες της
παγκόσμιας αγοράς

Τα γενόσημα και τα CDMO είναι οι τομείς εξειδίκευσης που είναι οι πλέον κατάλληλοι για εστίαση με βάση τις εθνικές δυνατότητες

Περιοχές εξειδίκευσης	Βασικοί παράγοντες επιτυχίας							Χρόνος εισόδου στην αγορά για την Ελλάδα	Δυνατότητα της Ελλάδας να διαγωνιστεί σε περιφερειακό/παγκόσμιο επίπεδο	Εκτίμηση σκοπιμότητας
	Ταλέντο Π.χ.: νοσοκομεία που συνδέονται με σχολεία med. εκπαίδευση στις βιοεπιστήμες, σχέδια απόκτησης εγκεφάλου	Μάρκετινγκ & branding Π.χ.: brand στην καινοτομία και την έρευνα για την υγεία, NHS επιστροφή φαρμάκων. μανιφέστο	Καινοτομία & Γνώση Π.χ.: χρηματοδότηση από την κυβέρνηση για Ε&Α, πλαίσιο IP protection, εργαστήρια και ερευνητικές εγκαταστάσεις	Φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον Π.χ.: προγράμματα επώασης νεοφυών επιχειρήσεων, one-stop-shop για οργανισμ. κλινικής έρευνας, πολιτικές για κλινική έρευνα, πρόσβαση σε βιοτράπεζες	Διαθέσιμη χρηματοδότηση Π.χ.: πρόωρη / καθυστερημένη χρηματοδότηση σε νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρηματικά και επενδυτικά κίνητρα	Υποδομές Π.χ.: Εγκαταστάσεις υγείας, παραγωγής & ερευνητικά εργαστήρια	Συντονισμός ενδιαφερόμενων μερών Π.χ.: όργανο συντονισμού και διακυβέρν. για την κλινική έρευνα & κοινή χρήση συμβάντων			
Γενόσημα φάρμακα 1								Σύντομος - Ταχύτερη από τα αρχ. φάρμακα λόγω μικρότερων κλιν. δοκιμών	Υψηλή - Καθιερωμένοι τοπικοί κατασκευαστές με δυνατότητες εξαγωγής	●
CDMO 2								Σύντομος - Περιορισμένη έρευνα, εστίαση κυρίως για την ανάπτυξη		●
Βιομοειδή 3								Μεγάλος- Πιο περίπλοκη διαδικασία παρασκευής από τα γενόσημα	Μεσαία- Λίγοι καθιερωμένοι παίκτες με ισχυρές δυνατότητες παραγωγής	●
Οργανική προσ. φροντίδα 4								Μεγάλος - Απαιτούνται ισχυρές δυνατότητες Ε&Α	Μεσαία - Καθιερωμένη τοπική μάρκα π.χ., Korres	●
Ιατρικά wearables 5								Μετ. - Απαιτούνται υψηλές επενδύσεις, Αποτελεσ. και κλίμακα είναι μια πρόκληση	Χαμηλή - Μεγάλοι καθιερωμένοι παγκόσμιοι παίκτες, τεχνολ. προϊόντα	●
Υγεία Ζώων 6								Μετ. - Ταχύτερα από τα ανθρωπ. φάρμακα λόγω επανατοποθέτησης των υπαρχόντων φαρμάκων	Χαμηλή - Περιορισμένες δυνατότητες παραγωγής από μικρούς παίκτες	●

Δύο πιο κατάλληλοι τομείς εξειδίκευσης

Ο παράγοντας επιτυχίας σχετίζεται ιδιαίτερα με τον τομέα εξειδίκευσης

Υψηλός/ή: Πολύ πιθανό για την Ελλάδα να είναι σε θέση να χτίσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας βραχυπρόθεσμα

Μεσαίος/α: είναι πιθανό για την Ελλάδα να δημιουργήσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας μεσοπρόθεσμα

Χαμηλός/ή: απίθανο για την Ελλάδα να δημιουργήσει τους απαιτούμενους παράγοντες επιτυχίας μεσοπρόθεσμα

Οι κορυφαίες ελληνικές φαρμακευτικές εταιρείες επικεντρώνονται στην παρασκευή δικών τους γενόσημων φαρμάκων και λειτουργούν ως CDMO για μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες

Εταιρείες	Περιγραφή	Έσοδα ¹ (Εκατ.)	Γενόσημα φάρμακα	CDMO	Πρωτότυπα φάρμακα	Σημειώσεις
VIANEX	Η Vianex είναι ο ελληνικός φαρμακευτικός ηγέτης με ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο γενόσημων φαρμάκων καθώς και CDMOs (Elli Lilly, Celtrion μεταξύ άλλων)	255	✓	✓		
Pharmathen	Η Pharmathen επικεντρώνεται στην αγορά ενέσιμων προϊόντων μακράς δράσης, είναι ηγέτης στην αγορά σύνθετων γενόσημων φαρμάκων και δραστηριοποιείται στον τομέα των CDMO	205	✓	✓		
DEMO S.A.	Η Demo είναι η μεγαλύτερη ελληνική φαρμακευτική εταιρεία όσον αφορά τις μονάδες που πωλούνται με χαρτοφυλάκιο μιας ευρείας ποικιλίας ενέσιμων γενόσημων φαρμακευτικών σκευασμάτων	155	✓			
FAMAR	Η Famar είναι βασικός ευρωπαϊκός πάροχος υπηρεσιών παρασκευής φαρμακευτικών προϊόντων	124	✓	✓		
ELPEN	Η Elpen συγκαταλέγεται μεταξύ των ηγετών στην ελληνική αγορά γενόσημων φαρμάκων κατέχοντας μεγάλο μερίδιο αγοράς σε γενόσημα φάρμακα που συμβάλλουν στην πλειονότητα του χαρτοφυλακίου της εταιρείας	96	✓	✓	✓	ELPENhaler
RAFARM	Το Rafarm έχει δυνατότητες αδειοδότησης (εισόδου/εξόδου) και κατασκευής συμβολαίων	89	✓	✓		
innovis	Η Innovis διαθέτει ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο προϊόντων στα γενόσημα και επώνυμα φάρμακα	72	✓	✓		
UNI-PHARMA	Η Uni-Pharma έχει βασικό ρόλο στην ενδοκρινολογική αγορά με την παρουσία ενός πρότυπου φαρμάκου	68	✓		✓	Πρότυπο φαρμακευτικό προϊόν για το T4
genepharma	Η Genepharma είναι παρούσα στην ελληνική αγορά των γενόσημων φαρμάκων σε πολλές θεραπευτικούς τομείς καθώς και στη διεθνή αγορά CDMO	50	✓	✓		
GALENICA	Η Galenica επενδύει σημαντικά στην Ε&Α προκειμένου να διευρύνει το χαρτοφυλάκιο κάθε γενόσημου φαρμάκου ενώ διατηρεί επίσης συμφωνίες αδειοδότησης με πολλές διεθνείς φαρμακευτικές	40	✓	✓		

Εμβάθυνση στις επόμενες ενότητες

1. Αναφέρεται στα δεδομένα του 2019

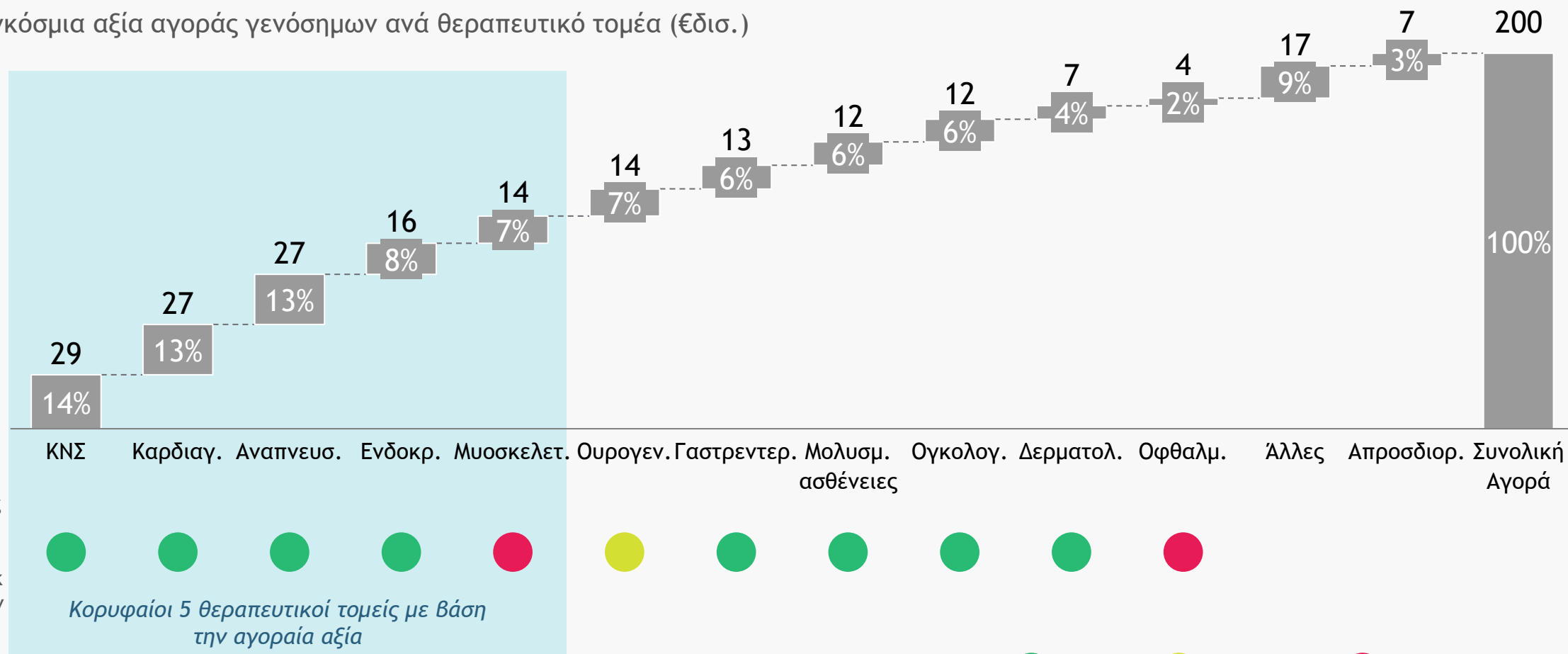
Πηγή: Δικτυακός τόπος των εταιρειών, Desktop research, New Times: Ανάλυση κορυφαίων ελληνικών φαρμακευτικών εταιρειών, Ανάλυση BCG

Η Ελλάδα έχει ισχυρές δυνατότητες σε 4 από τις 5 κορυφαίες θεραπευτικές περιοχές των γενόσημων φαρμάκων, με δυνατότητες ανάπτυξης της μυοσκελετικής περιοχής

Στοιχεία 2020

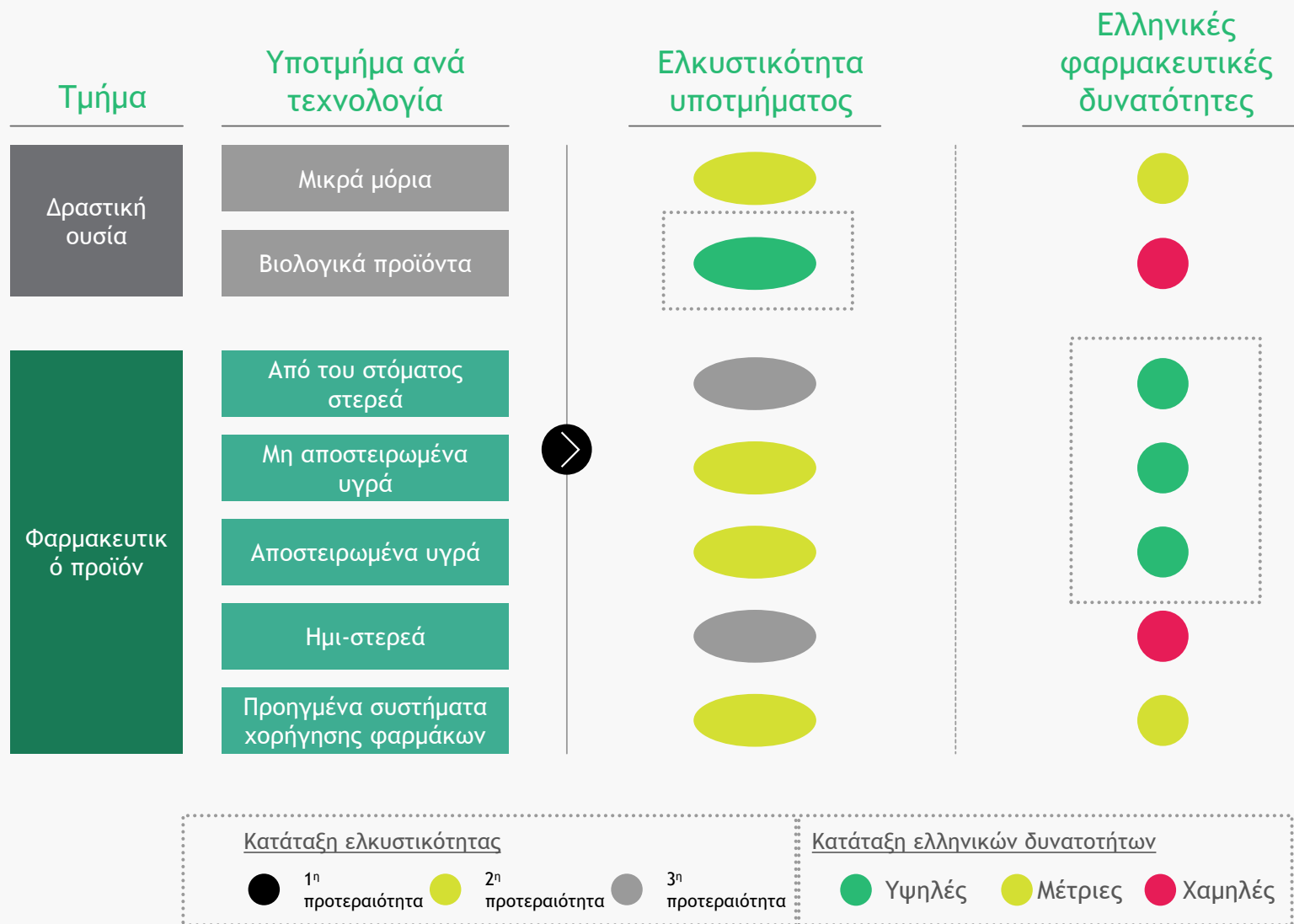
Παγκόσμια αξία αγοράς γενόσημων ανά θεραπευτικό τομέα (€δισ.)

● Ψηλές
 ● Μέτριες
 ● Χαμηλές

Ανεκμετάλλετο δυναμικό ως ελληνικές δυνατότητες CDMO που δεν ευθυγραμμίζονται πλήρως με τα πιο ελκυστικά τμήματα

Περιεχόμενα

Δημιουργία δικτύων στην Ελλάδα

Τομείς εξειδίκευσης του δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων

- Προστιθέμενη αξία και προτεινόμενη δομή διακυβέρνησης δικτύου

Θεραπευτικοί τομείς εξειδίκευσης και ελκυστικότητα υποτομών

Στοιχεία 2020

Γενόσημα (Gx)

- Κεντρικό Νευρικό σύστημα (ΚΝΣ)
- Καρδιαγγειακός
- Αναπνευστικό
- Ενδοκρινικό, μεταβολικό
- Μυοσκελετικά

Κορυφαίοι 5
θεραπευτικοί
υποτομείς με βάση
την αξία της αγοράς

CDMO

- Βιολογικά προϊόντα
- Μικρά μόρια (small molecules)
- Μη αποστειρωμένα υγρά
- Αποστειρωμένα υγρά
- Προηγμένα συστήματα χορήγησης φαρμάκων

Κορυφαίοι 5 πιο
ελκυστικοί¹ υπο-
τομείς CDMO

➤ Παγκόσμια αγορά της τάξης του ~ \$1 τρις.

➤ Εκτιμώμενη συνεισφορά ~ \$2-3 δις. στο ΑΕΠ
έως το 2030

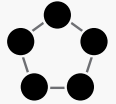
Η αξιοποίηση
ελκυστικών
παγκόσμιων αγορών
μπορεί να συνεισφέρει
\$2-3 δις. στο ΑΕΠ έως
το 2030

1. Ελκυστικότητα υπολογιζόμενη με βάση το μέγεθος της αγοράς, την ανάπτυξη της αγοράς διατηρώντας το CAGR του 2015-2018, την ευθυγράμμιση με τις κύριες μακροοικονομικές τάσεις και τη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα σε κλυδωνισμούς της αγοράς
Πηγή: IQVIA, Evaluate MedTech, Ανάλυση BCG

Το ελληνικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων μπορεί να προσθέσει αξία σε ολόκληρη τη φαρμακευτική αλυσίδα αξίας

	Έρευνα	Ανάπτυξη	Κατασκευή	Εμπόριο
Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για φαρμακευτικές εταιρείες (π.χ. διάθεση αποβλήτων, logistics, κ.λπ.)	✓	✓	✓	✓
Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ μικρότερων φαρμακοβιομηχανιών, επιχειρήσεων σε παρακείμενους τομείς και του ακαδημαϊκού χώρου	✓	✓	✓	
Δημιουργία μιας δεξαμενής κεφαλαίων για την προώθηση της ανάπτυξης των δυνατοτήτων παραγωγής (π.χ. Industry 4.0), με εστίαση στην Ε&Α	✓	✓	✓	
Βελτιώση της εξωστρέφειας των μικρότερων παικτών δημιουργώντας συνεργασίες με μεγάλους διεθνείς παίκτες για CDMO		✓	✓	
Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μιας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα / καινοτομία που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεξόδυση σε βασικές αγορές γενόσημων φαρμάκων (διεθνώς) 				✓
Εξέταση και διόρθωση των κανονιστικών φραγμών σε βιομηχανίες υψηλής ανάπτυξης και ενίσχυση της συνεργασίας για τον εντοπισμό πιθανών μελλοντικών τομέων εξειδίκευσης (π.χ. βιοομοειδή)			✓	✓

Τα δίκτυα προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

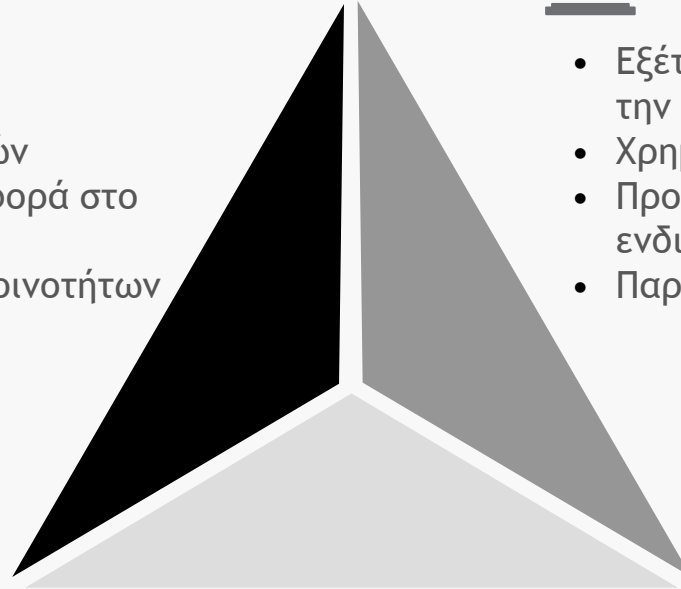
Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών/μεταπτυχιακών ερευνών
- Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο δίκτυο
- Δέσμευση για στήριξη των τοπικών κοινοτήτων

Δημόσιος τομέας

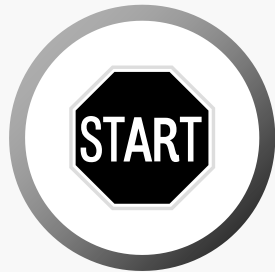
- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Η αποτελεσματική ηγεσία των δικτύων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας· δύο βασικοί παίκτες για να ξεκινήσει και να συντονιστεί το δίκτυο

Εκκινητής

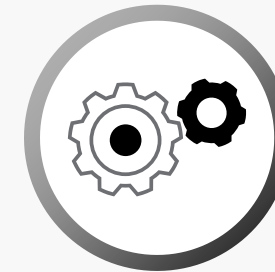
Μια οντότητα που αρχικά θα υποστηρίξει τη συμφωνία περί των προτεραιοτήτων και στη συνέχεια το συντονισμό της προσπάθειας για τη δημιουργία των πρώτων δικτύων

Η σύστασή μας:

Hellenic Federation of Enterprises

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο λόγω του εκτεταμένου δικτύου επαφών του με πολλούς σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς

Συντονιστής

Μια οντότητα που παρέχει ηγετική διαχείριση του δικτύου, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών και παρέχει συνολική εποπτεία, διαχείριση, χρηματοοικονομική αναφορά, κ.λπ.

Η σύστασή μας:

Ένας ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ) θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο, όπως περιγράφεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές

Ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ)

Λαμβάνοντας υπόψη
τις εθνικές
ιδιαιτερότητες της
Ελλάδας, **ένας ειδικός
ΜΚΟ είναι ο βέλτιστος
τρόπος συντονισμού
των δικτύων**

- ΜΚΟ υπό την αιγίδα της κυβέρνησης να αναλάβει τη γενική διαχείριση του δικτύου
- Ευέλικτη οργάνωση, αποτελούμενη από ~3-4 ενεργούς υπαλλήλους (Ομάδα Διοίκησης) & ~7-10 μέλη Δ.Σ.
- Δ.Σ. δομημένο με τον κανόνα του τριπλού έλικα (triple helix representation), συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του δημόσιου τομέα
- Χρηματοδότηση που παρέχεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπρόσωποι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για να διασφαλίσουν το συντονισμό της στρατηγικής του κλάδου και της δημόσιας πολιτικής

Δημιουργία του ελληνικού δικτύου φαρμακευτικών προϊόντων με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα

Συντονισμός

- Παροχή ηγετικής διαχείρισης του δικτύου καθώς και συνολική εποπτεία (διοικητική, οικονομική, υλοποίησης, αναφοράς, τεχνική) από μια ΜΚΟ

Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα

- Παροχή πόρων και τεχνογνωσίας στον κλάδο
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την αδειοδότηση, την εμπορευματοποίηση κ.λπ.
- Συζήτηση για τις ανησυχίες του κλάδου

Χρηματοδότηση

- Παροχή ευκαιριών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (π.χ. αναπτυξιακές τράπεζες της ΕΕ, εκκολαπήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές)

Ακαδημαϊκά ιδρύματα & ερευνητικά κέντρα

- Παροχή πληθώρας ταλέντων στο δίκτυο
- Μεταφορά ακαδημαϊκής γνώσης στη βιομηχανία
- Επιτάχυνση της έρευνας (Διδακτορικά & δημοσιεύσεις)

Σχέση με τους επενδυτές

- Προώθηση του δικτύου σε επενδυτές τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προσέλκυση επενδύσεων

Δυνατότητες υποδομών

- Κατανομή υποδομών (γραφείων) σε επενδυτές
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υποχρησιμοποιούμενων ΒΙ.ΠΕ. και υπάρχουσες/προγραμματισμένες περιοχές καινοτομίας (π.χ. ΑΙΖ, ΧΡΩΠΕΙ)

Διοικητικό Συμβούλιο

- ~7-10 μέλη με ηγεσία από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπροσώπηση τριπλού έλικα από ακαδημία, ιδιωτικό και δημόσιο τομέα
- Λήψη αποφάσεων διαχείρισης και ανάπτυξη/έγκριση της στρατηγικής του δικτύου

Συμβουλευτική επιτροπή

- Αποτελούμενη από ανεξάρτητα στελέχη πολυεθνικών εταιρειών
- Παροχή συμβουλών στο Δ.Σ. σχετικά με τη στρατηγική

Διοικητική Ομάδα

- Agile ομάδα ~3-4 ατόμων
- Δημιουργία περιεχομένου (π.χ εκθέσεις, σημειώματα, έρευνες) για υπεράσπιση πολιτικών, δραστηριότητες διαχείρισης, σεμινάρια και εργαστήρια για την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας

Επιτροπή χρηματοδότησης

- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του δικτύου
- Αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών

